

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
I PÓŁROCZE 2009 R.**

Warszawa, 22 lipca 2009 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	5
Ludność	6
Rynek pracy	7
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	13
Ceny	16
Rolnictwo	24
Przemysł	32
Budownictwo	36
Budownictwo mieszkaniowe	39
Rynek wewnętrzny	41
Transport	43
Łączność	45
Handel zagraniczny	46
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	54
Pieniądz	56
Budżet państwa	59
Giełdowy rynek papierów wartościowych	61
Przyjazdy i wyjazdy z Polski – ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen	64
 Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	 66
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie	68
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	69
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	70

Uwaga:

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

Wstęp

W I półroczu br. obserwowano spowolnienie gospodarcze, którego skutki przekładały się na sytuację finansową przedsiębiorstw, rynek pracy i stan finansów publicznych. Nasilenie niekorzystnych zjawisk było jednak w Polsce znacznie mniejsze niż w innych krajach Unii Europejskiej. Odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu, sprzedaży detalicznej oraz usług w transporcie, ale w II kwartale br. jego skala była mniejsza niż w pierwszych trzech miesiącach. Produkcja budowlano-montażowa, pomimo obniżenia w I kwartale br., w całym I półroczu br. ukształtowała się na poziomie nieco wyższym niż przed rokiem. Według wstępnego szacunku, zbiory głównych ziemioplodów w rolnictwie będą również nieco większe niż przed rokiem. Przy znacznej dynamice cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz słabnącej – wynagrodzeń nominalnych, siła nabywcza przeciętnych płac brutto w sektorze przedsiębiorstw rosła dużo wolniej niż w okresie styczeń-czerwiec ub. roku. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. było niższe niż przed rokiem, a jego spadek w kolejnych miesiącach br. pogłębiał się. Od kwietnia br. obserwowano natomiast niewielką sezonową poprawę w zakresie bezrobocia rejestrowanego, jednak stopa bezrobocia w czerwcu br. przekraczała notowaną przed rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu w I półroczu br. ukształtowała się na poziomie o 8,3% niższym niż w okresie styczeń-czerwiec ub. roku. Głęboki spadek sprzedaży obserwowano w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra zaopatrzeniowe, związane z energią oraz inwestycyjne (ok. 12%–13%), wzrost – w produkujących dobra konsumpcyjne. Spadkowi produkcji towarzyszyło obniżenie przeciętnego zatrudnienia – o 4,6%, najgłębsze w przetwórstwie przemysłowym. Produkcja budowlano-montażowa, przy nadal znacznym wzroście zatrudnienia i wynagrodzeń, była o 1,4% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż detaliczna obniżyła się w I półroczu br. o 0,7%, na co wpłynął m.in. głęboki spadek sprzedaży w jednostkach prowadzących handel pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami oraz paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi.

Wg lipcowych badań, ogólny wskaźnik koniunktury w przedsiębiorstwach działających w przetwórstwie przemysłowym oraz budownictwie jest nadal negatywny. Utrzymują się pesymistyczne oceny obecnej i przewidywanej sytuacji finansowej. Niewielki optymizm obserwowany jest w przetwórstwie przemysłowym w zakresie prognoz dotyczących portfela zamówień oraz produkcji sprzedanej. Ujemny pozostaje wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym. Wśród barier w prowadzeniu działalności we wszystkich badanych obszarach przedsiębiorstwa wymieniają m.in. niedostateczny popyt, a dodatkowo wskazują min. na wzrost znaczenia: niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej – w przetwórstwie przemysłowym, konkurencji ze strony innych firm oraz trudności z uzyskaniem kredytów – w budownictwie, trudności w rozrachunkach z klientami – w handlu.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw I półrocza br. ukształtowało się poniżej poziomu sprzed roku (o 0,5%), na co wpłynął spadek w przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,3%). W większości pozostałych sekcji odnotowano wzrost zatrudnienia. W czerwcu br. utrzymał się, obserwowany od kwietnia sezonowy spadek stopy bezrobocia (do 10,7%), ale była ona wyższa niż przed rokiem.

Tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półrocza br. wyniosło 5,0% (w ujęciu realnym 1,6%). Przy znacznym wzroście cen konsumpcyjnych, siła nabywcza przeciętnych miesięcznych płac brutto w II kwartale br. zwiększyła się tylko nieznacznie (o 0,2%), a w czerwcu br. odnotowano jej spadek w skali roku (o 1,4%). W I półrocza br. dynamika realnych emerytur i rent brutto zarówno w systemie pracowniczym, jak i rolników indywidualnych była wyższa niż realnych wynagrodzeń.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półrocza br. wyniósł 3,5% i był niższy niż przed rokiem. Znacznie wzrosły m.in. ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 8,4%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,5%). Dynamika cen producentów w przemyśle była wyższa niż przed rokiem (wzrost o 4,6%), w tym najbardziej wzrosły ceny wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 19,1%), a najmniej – w przetwórstwie przemysłowym (o 2,2%). Wolniej niż w I półrocza ub. roku rosły ceny produkcji budowlano-montażowej (1,1%).

Na rynku rolnym w I półrocza br. ceny większości produktów rolnych były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym znacznie mniej niż przed rokiem płacono za zboża i mleko. Przy obniżonych dostawach do skupu, notowano wysoki wzrost cen żywca rzeźnego, zwłaszcza wieprzowego. Od początku roku obserwowano poprawę wskaźnika opłacalności tuczu trzody chlewnej, który w czerwcu br. ukształtował się na korzystnym dla producentów poziomie (11,1). Według wstępnego szacunku (przeprowadzonego na początku lipca br.), zbiory zbóż, rzepaku i rzepiku oraz warzyw gruntowych będą nieco większe od dobrych przed rokiem. Zbiory owoców z drzew będą natomiast niższe od wyjątkowo wysokich w roku ubiegłym.

W rezultacie wolniejszego spadku eksportu niż importu, w okresie styczeń-maj br. obserwowano poprawę ujemnego salda ogółem w skali roku. Mniejsza niż przed rokiem była wymiana towarowa w złotych ze wszystkimi grupami krajów, z wyjątkiem obrotów z krajami rozwijającymi się. Od początku roku notowano systematyczną poprawę dodatniego salda wymiany towarowej z krajami rozwiniętymi, w tym z krajami Unii Europejskiej. W wyniku zwiększenia wartości wymiany produktami rolno-spożywczymi, wzrósł udział tej grupy w obrotach ogółem. Po czterech miesiącach br. wskaźnik terms of trade kształtował się na korzystnym poziomie, na co wpłynęły głównie relacje cen w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń-czerwiec br. dochody budżetu państwa ukształtowały się na poziomie 134330,7 mln zł, a wydatki – 150987,1 mln zł. W rezultacie deficyt budżetowy wyniósł 16656,4 mln zł, co stanowiło 91,6% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100 c – miesiąc kończący kwartał (grudzień poprzedniego roku=100)	2008				2009		
	kwartały						
	I	II	III	IV	I	II	I–II
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38110	38116	38136	38136	38139	38155 ¹	x
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.	5362	5375	5401	5430	5365	5322	5344
a	105,9	104,9	104,5	103,9	100,1	99,0	99,5
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. ...	9218	9223	9281	9307	9335	9287	9342
a	100,5	100,3	101,0	101,2	101,3	100,7	101,3
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	1702,2	1455,3	1376,6	1473,8	1758,8	1658,7	x
a	76,2	76,8	77,4	84,4	103,3	114,0	x
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	10,9	9,4	8,9	9,5	11,2	10,7	x
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych a	104,1	104,3	104,7	103,8	103,3	103,7	103,5
b	101,5	101,4	100,2	100,6	101,2	101,8	x
c	101,5	102,9	102,8	103,3	102,0	103,4	102,2
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu a	102,6	102,1	101,7	102,4	105,0	104,2	104,6
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^{2,3} w zł	3057,84	3159,30	3194,23	3329,81	3249,29	3276,94	3263,06
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^{2,3} a	107,5	107,9	105,6	103,6	103,2	100,2	101,6
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto a	99,8	105,2	105,2	105,9	105,7	101,0	104,8
Przeciętna realna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto a	97,5	101,4	101,0	101,8	102,1	101,3	101,8
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	35,4	69,3	107,5	165,2	41,5	76,0	x
Produkcja sprzedana przemysłu ^{2,4} (ceny stałe) a	108,2	107,0	102,2	93,7	90,0	93,3	91,7
Produkcja budowlano-montażowa ^{2,5} od początku roku (ceny stałe) a	118,8	117,2	113,4	110,9	98,7	101,4	x
Rentowność obrotu brutto ⁶ od początku roku w %	5,9	6,0	5,7	4,2	3,0	.	x
Rentowność obrotu netto ⁶ od początku roku w %	4,6	4,8	4,5	3,3	2,2	.	x
Handel zagraniczny ⁷ (od początku roku)							
eksport w mln euro	28469,8	58603,7	88669,6	114566,8	22910,0	37240,9 ⁸	x
import w mln euro	33715,9	70074,3	106662,8	139328,5	25070,7	40496,0 ⁸	x
saldo w mln euro	-5246,1	-11470,6	-17993,2	-24761,7	-1634,7	-3255,1 ⁸	x
Budżet państwa (od początku roku)							
dochody w mln zł	64659,5	127705,9	192377,8	253547,3	65726,9	134330,7	x
wydatki w mln zł	62856,6	131086,6	196602,4	277893,5	76946,7	150987,1	x
wynik w mln zł	1802,9	-3380,7	-4224,6	-24346,2	-11219,8	-16656,4	x
PKB..... a	106,1	105,9	105,0	102,9	100,8	.	x
spożycie indywidualne a	105,6	105,6	105,1	105,3	103,3	.	x
nakłady brutto na środki trwałe a	115,7	114,6	103,5	104,6	101,2	.	x

1 Dane wstępne.

2 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3 Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne.

4 Dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu podano w cenach bazowych, tj. bez obciążeń podatkami VAT i akcyzowym, ale łącznie z dotacjami przedmiotowymi.

5 Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zleceń przez podmioty budowlane na terenie kraju. Dynamikę produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bazowych.

6 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

7 Od I kwartału 2008 r. – dane tymczasowe.

8 Dane za okres styczeń–maj.

Ludność

Według wstępnych szacunków, w końcu czerwca br. liczba **ludności** Polski wynosiła ok. 38155 tys. osób. Była ona o prawie 20 tys. większa niż w końcu ub. roku oraz o blisko 40 tys. wyższa niż przed rokiem (podczas gdy w latach 1997–2007 obserwowano niekorzystny trend zmniejszania się liczby ludności kraju). Jest to rezultatem pozytywnych tendencji notowanych w ostatnich latach zarówno w zakresie przyrostu naturalnego, jak i migracji zagranicznych na pobyt stały. W wyniku stopniowo rosnącej liczby urodzeń, przy stałej, choć nadal wysokiej liczbie zgonów, w czwartym z kolei roku odnotowano dodatni przyrost naturalny. Jednocześnie od 2007 r. obserwowany jest dynamiczny spadek emigracji Polaków za granicę, przy znaczącym wzroście liczby imigrantów do Polski – najczęściej powracających z zagranicy Polaków.

Ze wstępnych danych wynika, że w I półroczu br. zarejestrowano ok. 223 tys. **urodzeń żywych**, co oznacza wzrost o prawie 20 tys. w stosunku do liczby odnotowanej w analogicznym okresie ub. roku. Współczynnik urodzeń wzrósł o 1,0 pkt do poziomu 11,7‰. Bieżący rok jest szóstym z kolei, w którym rośnie liczba urodzeń. Przyrost ten jest przede wszystkim efektem podejmowania wcześniej odkładanych decyzji o posiadaniu dziecka. Ponadto – w wieku najwyższej płodności (obecnie 25-29 lat) znajdują się kobiety urodzone w okresie ostatniego wyżu demograficznego, tj. w I połowie lat 80-tych.

W I półroczu br. **zmarło** ok. 203 tys. osób, tj. o ponad 8 tys. osób więcej niż przed rokiem. Współczynnik zgonów wyniósł 10,7‰ (wobec 10,2‰ przed rokiem).

Przyrost naturalny w okresie ostatnich 6 miesięcy był dodatni i wyniósł prawie 20 tys. (w ub. roku niespełna 9 tys.). Oznacza to, że w minionym półroczu, w wyniku ruchu naturalnego, na każde 10 tys. ludności kraju przybyło 10 osób, natomiast w I półroczu ub. roku – 5 osób.

Umieralność niemowląt pozostała na poziomie sprzed roku – zmarło 1,2 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 5,4‰ i był o 0,5 pkt niższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Ze wstępnych danych wynika, że w I półroczu br., podobnie jak przed rokiem, zawarto prawie 93 tys. **małżeństw** (tyle samo co przed rokiem), w tym ok. 2/3 stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 4,9‰.

Zwiększyła się natomiast (o niespełna 5 tys.) liczba orzeczonych rozwodów. **Rozwiodło** się blisko 33 tys. par małżeńskich (wobec ok. 28 tys. przed rokiem), a w przypadku prawie 2 tys. małżeństw orzeczono separację (podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku). Współczynnik rozwodów wzrósł o 0,2 pkt i wyniósł 1,7‰.

Podstawowe dane demograficzne prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	1990	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I półrocze	
										2008	2009 ^a
Ludność w tys. (stan w końcu okresu)....	38073	38284	38254	38191	38174	38157	38125	38116	38136	38116	38155
Przyrost rzeczywisty											
w tys.	85	19	-9	-28	-17	-17	-32	-10	20	0	20
w %.....	0,22	0,05	-0,02	-0,07	-0,04	-0,04	-0,08	-0,03	0,05	0,00	0,05
Przyrost naturalny											
w tys.	157,4	47,0	10,3	-14,1	-7,4	-3,9	4,5	10,7	35,1	8,7	20
na 1000 ludności	4,1	1,2	0,3	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,3	0,9	0,5	1,0
Urodzenia w tys.	547,7	433,1	378,3	351,1	356,1	364,4	374,2	387,9	414,5	203,3	223
na 1000 ludności	14,3	11,3	9,9	9,2	9,3	9,6	9,8	10,2	10,9	10,7	11,7
Zgony ogółem w tys.	390,3	386,1	368,0	365,2	363,5	368,3	369,7	377,2	379,4	194,6	203
na 1000 ludności	10,2	10,1	9,6	9,6	9,5	9,7	9,7	9,9	10,0	10,2	10,7
Zgony niemowląt											
w tys.	10,6	5,9	3,1	2,5	2,4	2,3	2,2	2,3	2,3	1,2	1,2
na 1000 urodzeń											
żywych.....	19,3	13,6	8,1	7,0	6,8	6,4	6,0	6,0	5,6	5,9	5,4
Małżeństwa w tys.	255,4	207,1	211,2	195,4	191,8	206,9	226,2	248,7	257,7	92,9	92,5
na 1000 ludności	6,7	5,4	5,5	5,1	5,0	5,4	5,9	6,5	6,8	4,9	4,9
Rozwody w tys.	42,4	38,1	42,8	48,6	56,3	67,6	71,9	66,6	65,5	28,0	32,7
na 1000 ludności	1,1	1,0	1,1	1,3	1,5	1,8	1,9	1,7	1,7	1,5	1,7
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w tys.	-15,8	-18,2	-19,7	-13,8	-9,4	-12,9	-36,1	-20,5	-14,9	-8,5	-0,2

^a Dane wstępne.

Rynek pracy

W I półroczu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się poniżej poziomu sprzed roku. Dynamika zatrudnienia w kolejnych miesiącach br. stopniowo pogarszała się w skali roku. Od kwietnia br. obserwowano natomiast sezonową poprawę w zakresie bezrobocia rejestrowanego, jednak stopa bezrobocia w czerwcu br. była wyższa od notowanej przed rokiem. Znacząco zmniejszył się, w porównaniu z czerwcem ub. roku, odsetek osób długotrwale bezrobotnych w zarejestrowanych ogółem, spadł również udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, wzrósł natomiast – osób do 25 roku życia.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. ukształtowało się na poziomie 5343,9 tys. osób, tj. o 0,5% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 5,4% przed rokiem). Spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku obserwowano w przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,3%). W większości pozostałych sekcji odnotowano wzrost zatrudnienia, największy – w działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (o 11,2%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,6%). Wyższe niż przed rokiem było również przeciętne zatrudnienie m.in. w budownictwie (o 5,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,9%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2008		2009	
	VI		I-VI			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100				w tys.
Sektor przedsiębiorstw	5280,1	98,1	104,7	105,4	99,5	5343,9
w tym:						
Przemysł	2430,5	93,7	103,1	103,9	95,4	2480,9
górnictwo i wydobywanie	179,5	100,4	99,9	99,4	101,4	180,3
przetwórstwo przemysłowe	2003,4	92,3	103,3	104,3	94,2	2052,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	148,2	99,6	104,6	104,4	99,7	148,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	99,4	103,0	103,5	103,2	103,7	99,4
Budownictwo	431,3	104,7	104,9	106,4	105,5	428,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1085,2	102,1	107,6	108,1	103,9	1092,0
Transport i gospodarka magazynowa	459,6	99,9	104,3	104,7	101,7	467,0
Zakwaterowanie i gastronomia	102,5	106,2	107,0	107,1	107,6	101,5
Informacja i komunikacja	159,0	101,4	113,3	113,4	102,4	160,0
Obsługa rynku nieruchomości	88,2	98,3	101,2	101,2	98,1	88,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	138,0	108,4	111,7	110,8	111,2	139,7
Administrowanie i działalność wspierająca	260,6	100,9	103,0	104,8	100,0	260,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach kształtowała się następująco:

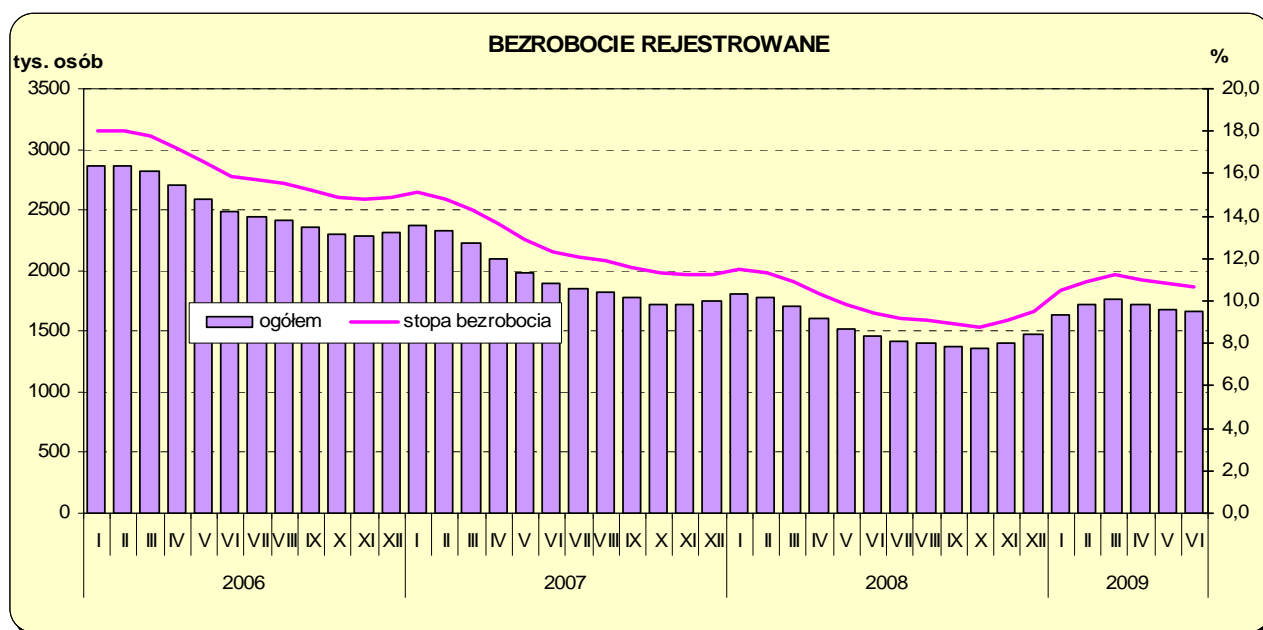
Wyszczególnienie	2008				2009	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
	analogiczny okres roku poprzedniego=100					
Sektor przedsiębiorstw	105,9	104,9	104,5	103,9	100,1	99,0
w tym:						
Przemysł	104,0	103,8	102,9	101,8	96,2	94,5
górnictwo i wydobywanie	99,0	99,8	100,6	102,0	101,6	101,3
przetwórstwo przemysłowe	104,5	104,1	102,9	101,4	95,2	93,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	104,5	104,2	105,1	104,8	99,8	99,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	103,3	103,0	103,2	104,4	104,0	103,4
Budownictwo	108,8	104,1	103,3	105,5	105,1	105,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	108,6	107,6	108,2	108,3	104,2	103,7
Transport i gospodarka magazynowa	105,3	104,1	103,4	103,2	101,9	101,4
Zakwaterowanie i gastronomia	107,4	106,8	108,5	100,6	108,1	107,2
Informacja i komunikacja	114,5	112,4	113,1	112,1	102,4	102,5
Obsługa rynku nieruchomości	100,8	101,6	101,8	102,4	97,7	98,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	110,5	111,1	106,7	108,2	113,8	108,8
Administrowanie i działalność wspierająca	105,9	103,7	104,6	103,0	100,1	100,0

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu, w porównaniu z I półroczem ub. roku, najbardziej spadło zatrudnienie m.in. w produkcji odzieży (o 14,7%), produkcji pojazdów

samochodowych, przyczep i naczep (o 10,6%), produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,5%) oraz produkcji mebli (o 8,0%). Większe niż przed rokiem było zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się m.in. robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 7,7%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,8%), handlem detalicznym (o 5,0%) oraz budową budynków (o 3,9%).

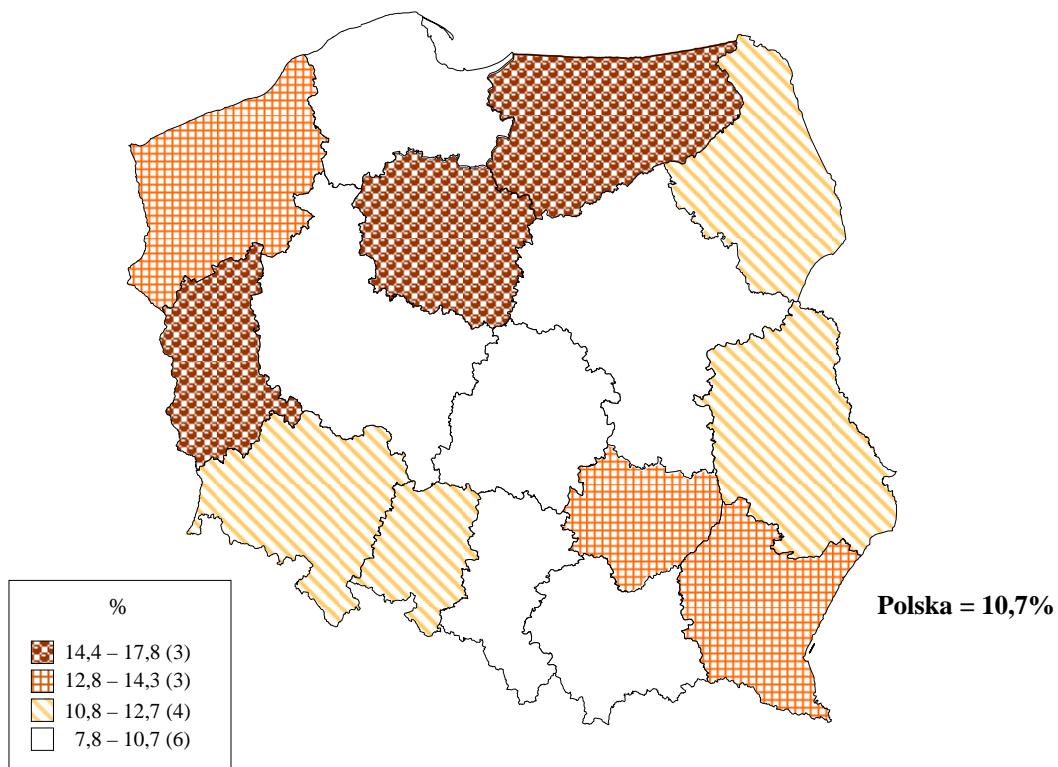
W czerwcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5280,1 tys. osób i było o 1,9% niższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,7% w analogicznym miesiącu ub. roku i spadku o 1,7% przed miesiącem).

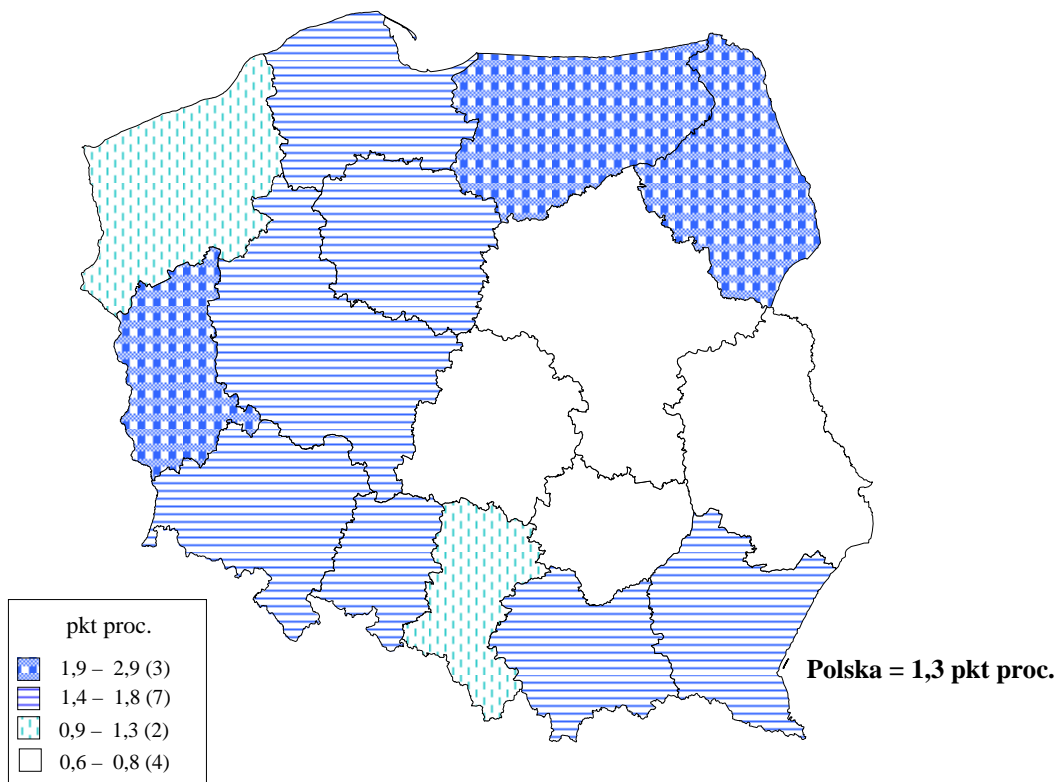
W końcu czerwca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1658,7 tys. osób i była o 1,5% (tj. o 24,8 tys.) mniejsza niż przed miesiącem, ale o 14,0% (tj. o 203,3 tys.) większa niż przed rokiem. **Stopa bezrobocia** spadła w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,1 pkt proc. – do 10,7%, ale była nadal wyższa niż przed rokiem (9,4%). W ujęciu miesięcznym stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach, z wyjątkiem mazowieckiego i lubuskiego, w których pozostała na niezmiennym poziomie. Największy spadek obserwowano w województwach: dolnośląskim, lubelskim, opolskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 0,3 pkt proc.). W skali roku wzrost stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, najwyższy – w województwach: lubuskim (o 2,9 pkt proc.) i warmińsko-mazurskim (o 2,1 pkt proc.). Najwyższą stopą bezrobocia rejestrowanego charakteryzowało się województwo warmińsko-mazurskie (17,8%). Wysoka stopa bezrobocia była również w województwach: lubuskim, kujawsko-pomorskim, zachodniopomorskim, podkarpackim i świętokrzyskim (w granicach 14,4%-14,0%). Najniższą stopą bezrobocia wyróżniały się natomiast województwa: wielkopolskie (7,8%), mazowieckie (8,2%), śląskie (8,3%) i małopolskie (8,7%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu czerwca 2009 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Czerwiec 2009 r. do czerwca 2008 r.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009	2008					2009	
		I-VI	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu)								
w tys. osób	1658,7	1455,3	1702,2	1455,3	1376,6	1473,8	1758,8	1658,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	114,0	76,8	76,2	76,8	77,4	84,4	103,3	114,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani								
w tys. osób	1459,7	1114,0	587,0	527,0	645,2	717,4	797,7	662,0
analogiczny okres poprzedniego roku =100	131,0	95,3	92,7	98,4	98,8	107,1	135,9	125,6
Bezrobotni wyrejestrowani								
w tys. osób	1274,8	1405,3	631,3	773,9	724,0	620,2	512,7	762,1
analogiczny okres poprzedniego roku =100	90,7	88,8	88,9	88,8	94,0	88,5	81,2	98,5
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ)...	184,9	-291,3	-44,3	-246,9	-78,8	97,2	285,0	-100,1
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %..	10,7	9,4	10,9	9,4	8,9	9,5	11,2	10,7

W I półroczu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 1459,7 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu ub. roku zwiększyła się o 345,7 tys., tj. o 31,0% (wobec spadku o 54,5 tys., tj. o 4,7% przed rokiem). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich udział w nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 2,1 pkt proc. – do 78,2%. Zmniejszył się w ujęciu rocznym również udział osób dotychczas niepracujących z 27,2% do 23,6%.

W okresie styczeń-czerwiec br. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1274,8 tys. osób, tj. o 9,3% mniej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło nadal podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 475,3 tys. osób (wobec 559,9 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 2,5 pkt proc. w ujęciu rocznym do 37,3%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 386,8 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 88,5 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 469,3 tys. i 90,6 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 5,4 pkt proc. do 16,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,6 pkt proc. do 30,4%), dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,5 pkt proc. do 4,9%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (o 0,1 pkt proc. do 0,5%).

W końcu czerwca br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1287,7 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 7,2 pkt proc. do 77,6%.

Do osób w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu czerwca br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 16,7 pkt proc. do 42,6%). Obniżył się również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 2,6 pkt proc. do 28,1%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,8 pkt proc. do 20,6%) i samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,7 pkt proc. do 7,6%). Wzrósł natomiast udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,5 pkt proc. do 21,6%) i osób niepełnosprawnych (o 0,5 pkt proc. do 5,0%).

W I półroczu br. do urzędów pracy zgłoszono 484,2 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 23,5% mniej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 34,3% ogółu ofert (wobec 26,0% przed rokiem). Z danych na koniec czerwca br. wynika, że udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc wyniósł 25,9% ogółu ofert (wobec 21,9% przed miesiącem i 34,4% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert 16,6% dotyczyło stażu, 0,1% – przygotowania zawodowego w miejscu pracy, 3,3% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, a 0,6% – do osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

W końcu czerwca br. zadeklarowano znacznie więcej niż przed rokiem zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy – 474 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 29,4 tys. pracowników, w tym 5,0 tys. osób z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 147 zakładów, 10,5 tys. pracowników, w tym 0,7 tys. osób z sektora publicznego).

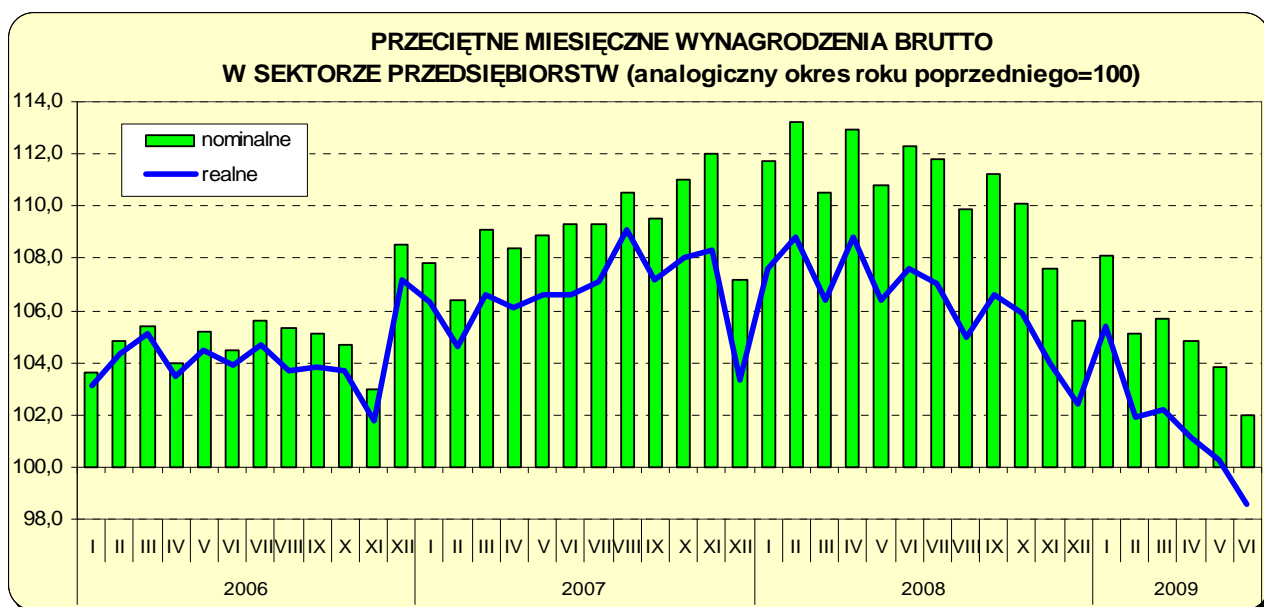
W I półroczu br. zarejestrowano 36 **strajków**, w których uczestniczyło 19,2 tys. pracowników tj. 21,6% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 12,0 tys. strajków i 196,7 tys. strajkujących pracowników). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 53,7 tys. roboczogodzin, tj. ok. 3 godzin nieprzepracowanych przez 1 strajkującego (przed rokiem odpowiednio 1354,9 tys. roboczogodzin, tj. 7 godzin).

Były to głównie strajki ostrzegawcze przeprowadzone przez pracowników jednej z kompanii węglowych zrzeszającej 16 kopalń i 5 zakładów, w transporcie lądowym pasażerskim, miejskim i podmiejskim oraz w zakładach produkujących maszyny i urządzenia. Dłuższe strajki wystąpiły w placówkach opieki zdrowotnej. Główne postulaty strajkujących pracowników dotyczyły wzrostu wynagrodzeń.

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Przy słabnącej w kolejnych miesiącach br. dynamice przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz utrzymującym się znacznym wzroście cen, płace realne w I półroczu br. rosły w ujęciu rocznym dużo wolniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Osłabienie dynamiki notowano zwłaszcza w II kwartale br. Tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto w ujęciu nominalnym i realnym było w okresie styczeń-czerwiec br. wyższe niż wynagrodzeń. W czerwcu br., po raz pierwszy od 2005 r., siła nabywcza płac obniżyła się w skali roku. Utrzymał się natomiast wzrost realnych emerytur i rent brutto w obu systemach.

Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz realne emerytury i renty brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009			2009
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI
	analogiczny okres poprzedniego roku=100							
Wynagrodzenia realne.....	107,5	107,9	105,6	103,6	103,2	100,2	101,6	98,6
Emerytury i renty realne z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	99,8	105,2	105,2	105,9	105,7	101,0	104,8	103,4
Emerytury i renty realne rolników indywidualnych	97,5	101,4	101,0	101,8	102,1	101,3	101,8	101,6

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. wyniosło 3263,06 zł i było o 5,0% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost odpowiednio o 12,0%). Wyższy niż przeciętnie wzrost płac obserwowano

m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (9,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (7,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (6,4%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (6,3%). Najniższa dynamika płac wystąpiła natomiast w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 3,0%). W I półroczu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto zwiększyły się w skali roku we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym najbardziej w działach: roboty budowlane specjalistyczne (o 7,3%), handel detaliczny (o 5,9%) oraz produkcja odzieży (o 5,8%). Najmniejszy wzrost – o 0,4% – wystąpił w dziale produkcja maszyn i urządzeń.

W czerwcu br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3287,88 zł i było o 2,0% większe niż przed rokiem (w poprzednim miesiącu wzrost o 3,8%, przed rokiem – o 12,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2008		2009	
	VI			I–VI		
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw.....	3287,88	102,0	112,3	112,0	105,0	3263,06
w tym:						
Przemysł.....	3324,54	102,8	110,9	110,6	105,0	3239,04
górnictwo i wydobywanie.....	5993,42	100,2	120,5	114,5	105,9	5357,14
przetwórstwo przemysłowe.....	2984,97	101,7	110,5	110,8	103,7	2944,48
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	4755,60	108,7	103,0	106,9	109,1	4796,60
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	3214,78	102,6	111,7	109,7	106,4	3146,75
Budownictwo	3386,53	101,3	114,7	116,5	104,5	3364,44
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2997,34	101,6	111,1	111,5	104,5	3046,71
Transport i gospodarka magazynowa.....	3169,09	101,3	113,8	112,5	103,7	3107,52
Zakwaterowanie i gastronomia	2281,14	102,6	107,9	109,4	103,0	2292,78
Informacja i komunikacja.....	5635,15	101,6	113,5	109,8	105,3	6016,50
Obsługa rynku nieruchomości.....	3433,75	103,3	112,3	112,2	104,3	3337,86
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5413,29	101,2	116,9	115,5	106,3	5409,09
Administrowanie i działalność wspierająca	2008,14	105,4	119,6	118,6	107,8	2028,06

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W I półroczu br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw był w skali roku wyższy o 4,5% (wobec wzrostu o 18,1% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** ukształtowało się w I półroczu br. na poziomie 3753,84 zł, (tj. o 5,9% wyższym niż przed rokiem), a w czerwcu br. – 3774,70 zł (o 1,5% większym w ujęciu rocznym). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w I półroczu br. wyniosła 3166,50 zł (tj. o 4,9% więcej niż odpowiednio w ub. roku), przy czym jej relacja w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze publicznym zmniejszyła się w ujęciu

rocznym (z 85,1% do 84,4%). W czerwcu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wyniosło 3192,24 zł i było o 2,3% wyższe niż przed rokiem.

Wzrost **siły nabywczej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w okresie styczeń-czerwiec br. wyniósł 1,6% (przed rokiem odpowiednio 7,7%), przy czym w II kwartale br. był on tylko nieznaczny i wyniósł 0,2%. W czerwcu br. płaca realna brutto zmniejszyła się o 1,4% w ujęciu rocznym (w maju br. roku notowano nieznaczny tylko wzrost o 0,3%).

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie styczeń-czerwiec br. wyniosła 9341,6 tys. osób i była większa (o 1,3%) niż przed rokiem. Liczba osób pobierających emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w ujęciu rocznym o 2,2% – do 7902,9 tys., natomiast w grupie rolników indywidualnych spadła o 3,5% – do 1438,7 tys. osób.

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009			
	I-VI	VII-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. osób.....	9220,7	9293,7	9335,2	9287,1	9341,6	9352,3
analogiczny okres poprzedniego roku=100	100,4	101,1	101,3	100,7	101,3	101,2
Pobierający emerytury i renty:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych						
w tys. osób	7729,7	7829,0	7888,9	7855,8	7902,9	7924,6
rolników indywidualnych w tys. osób	1491,0	1464,7	1446,3	1431,3	1438,7	1427,7
Przeciętna emerytura i renta:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych						
w zł	1390,16	1446,90	1486,37	1514,80	1521,89	1558,61
analogiczny okres poprzedniego roku=100	107,6	110,9	110,4	105,7	109,5	107,9
rolników indywidualnych w zł	848,37	867,45	884,67	919,89	902,09	913,58
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	104,3	106,5	106,6	106,1	106,4	106,1

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I półroczu br. ukształtowała się na poziomie 1521,89 zł, tj. o 9,5% wyższym niż przed rokiem, a jej siła nabywcza zwiększyła się w skali roku o 4,8%. W czerwcu br., przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto w systemie pracowniczym wyniosła 1558,61 zł i była o 7,9% wyższa w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego w systemie pracowniczym wzrosła w tym okresie o 3,4% (wobec wzrostu o 5,5% przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w I półroczu br. ukształtowała się na poziomie 902,09 zł, tj. o 6,4% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku, a jej siła nabywcza zwiększyła się o 1,8% (przed rokiem notowano spadek o 0,6%). W czerwcu br., przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych

wyniosła 913,58 zł i była o 6,1% wyższa niż przed rokiem, natomiast realnie wzrosła o 1,6% (w czerwcu ub. roku wzrost o 1,0%).

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w I półroczu br. 1049,0 mln zł, tj. o 36,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. wypłacono bezrobotnym 198,4 mln zł, tj. o 1,8% więcej niż w maju br. oraz o 65,1% więcej niż przed rokiem.

Znacznie zmniejszyła się w ujęciu rocznym wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** – w okresie styczeń-czerwiec br. wypłacono 861,9 mln zł., tj. o 45,5% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, a w czerwcu br. – 142,3 mln zł, tj. o 36,5% mniej niż przed rokiem (w stosunku do maja br. spadek o 1,2%).

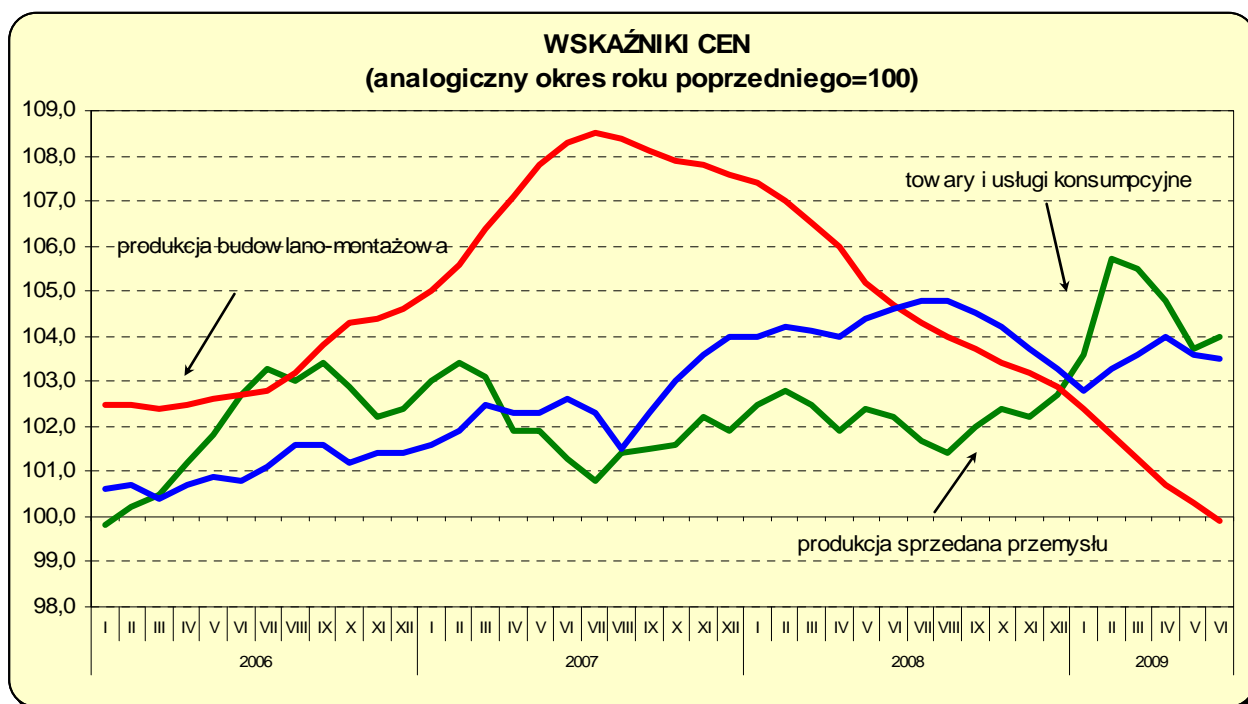
Ceny

W I półroczu br., w ujęciu rocznym dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz produkcji budowlano-montażowej była niższa od notowanej przed rokiem, natomiast w przemyśle – wyższa. W produkcji sprzedanej przemysłu w I półroczu br. największy wzrost cen miał miejsce w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, jednak w II kwartale br. jego tempo zwolniło. Najniższy wzrost cen obserwowano w przetwórstwie przemysłowym. W czerwcu br. nastąpiło dalsze niewielkie spowolnienie tempa wzrostu cen konsumpcyjnych w skali roku. Szybciej niż w maju br. rosły ceny w przemyśle. Po utrzymującym się od sierpnia 2007 r. zwolnieniu tempa wzrostu cen, w czerwcu br. odnotowano nieznaczny spadek cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** ukształtowały się w czerwcu br. na poziomie o 4,3% wyższym od notowanego w grudniu ub. roku (wobec wzrostu o 2,9% przed rokiem). Najbardziej wzrosły ceny w górnictwie i wydobywaniu (o 15,9%), w tym w górnictwie rud metali – o 69,1%, przy niewielkim wzroście – w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 1,8%, oraz spadku cen w pozostałym górnictwie i wydobywaniu – o 2,9%. Znaczny wzrost cen wystąpił także w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,2%), związany m.in. ze znacznymi podwyżkami cen energii elektrycznej w styczniu br. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podwyższono o 5,3%, a w przetwórstwie przemysłowym – o 2,4%. Znacznie wzrosły ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,8%, w tym wytwarzania i przetwarzania produktów rafinacji ropy naftowej – o 31,0%, przy spadku cen wytwarzania i przetwarzania koksu o 30,2%). Wzrost cen odnotowano również w produkcji m.in.: pojazdów

samochodowych, przyczep i naczep (o 5,7%), artykułów spożywczych (o 3,6%), urządzeń elektrycznych (o 2,2%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,3%). Obniżono natomiast ceny produkcji m.in.: wyrobów z metali (o 0,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 2,2%) oraz metali (o 10,3%).

W czerwcu br. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku o 4,0%. Znacznie wyższe niż przed rokiem były ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 14,3%), w tym ceny w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną były wyższe o 24,3%, wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 14,6%, a wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 0,5%. W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 14,0%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 18,0%, przy spadku cen w górnictwie rud metali – o 1,1%. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podniesiono o 1,9%. W przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły w ujęciu rocznym o 1,7%. Znaczny wzrost cen zanotowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 16,3%). Podniesiono również ceny m.in. produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,3%), wyrobów z metali (o 4,8%), urządzeń elektrycznych (o 4,6%), artykułów spożywczych (o 2,4%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,5%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,7%), metali (o 13,9%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 17,9%).

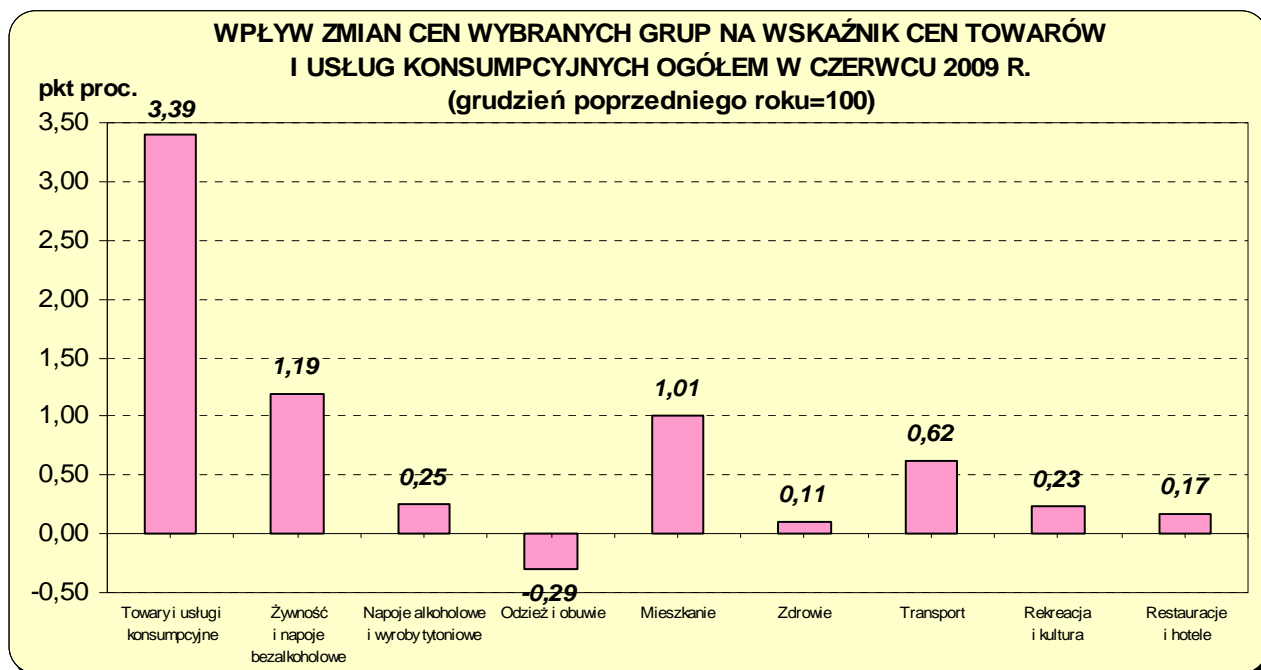
Szacuje się, że w okresie styczeń-czerwiec br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** obniżono o 0,8% (wobec wzrostu o 2,2% przed rokiem). W czerwcu br., po utrzymującym się od sierpnia 2007 r. zwolnieniu tempa wzrostu cen, odnotowano nieznaczny spadek cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku (o 0,1%).

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

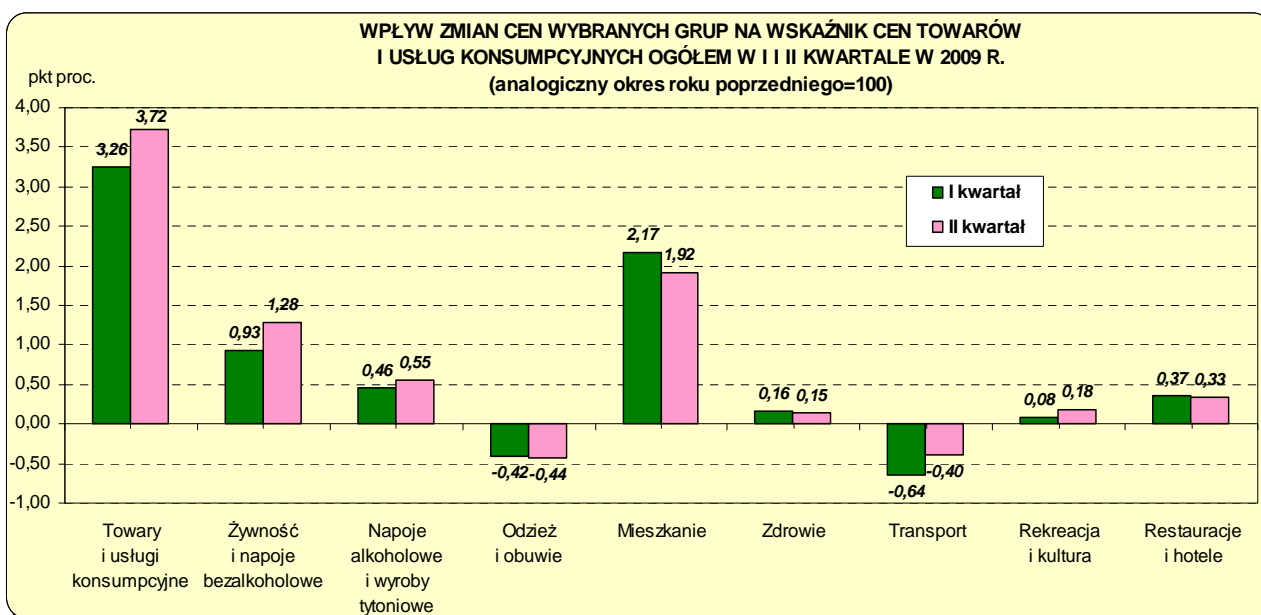
Wyszczególnienie	VI	2009		VI	2009		VI	2009		I-VI	I-VI
	2008	V	VI	2008	V	VI	2008	V	VI	2008	2009
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	102,9	103,7	104,3	100,3	99,7	100,6	102,2	103,7	104,0	102,4	104,6
górnictwo i wydobywanie....	112,8	113,3	115,9	100,3	99,3	102,3	109,0	111,8	114,0	111,3	110,6
przetwórstwo przemysłowe.....	101,5	101,6	102,4	100,4	99,6	100,8	100,7	101,3	101,7	101,1	102,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	109,4	112,1	110,2	100,1	100,1	98,3	109,6	116,3	114,3	106,4	119,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	108,6	105,1	105,3	99,6	100,7	100,2	111,1	101,3	101,9	109,7	102,5
Ceny produkcji budowlano-montażowej.....	102,2	99,3	99,2	100,3	99,8	99,9	104,7	100,3	99,9	106,1	101,1

Według wstępnych danych w czerwcu br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 0,6%, w tym najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 2,3%), przy spadku w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,7%). Dynamika cen produkcji budowlano-montażowej uległa dalszemu osłabieniu (spadek o 0,1%).

W okresie styczeń-czerwiec br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły w większym stopniu niż przed rokiem (3,4% wobec 2,9%). Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym znaczny – w zakresie cen żywności i napojów bezalkoholowych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Obniżono ceny odzieży i obuwia. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych w okresie sześciu miesięcy br. miały wzrosty cen żywności oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, które podwyższyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 1,13 pkt proc. i 1,01 pkt proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik ogółem o 0,29 pkt proc.

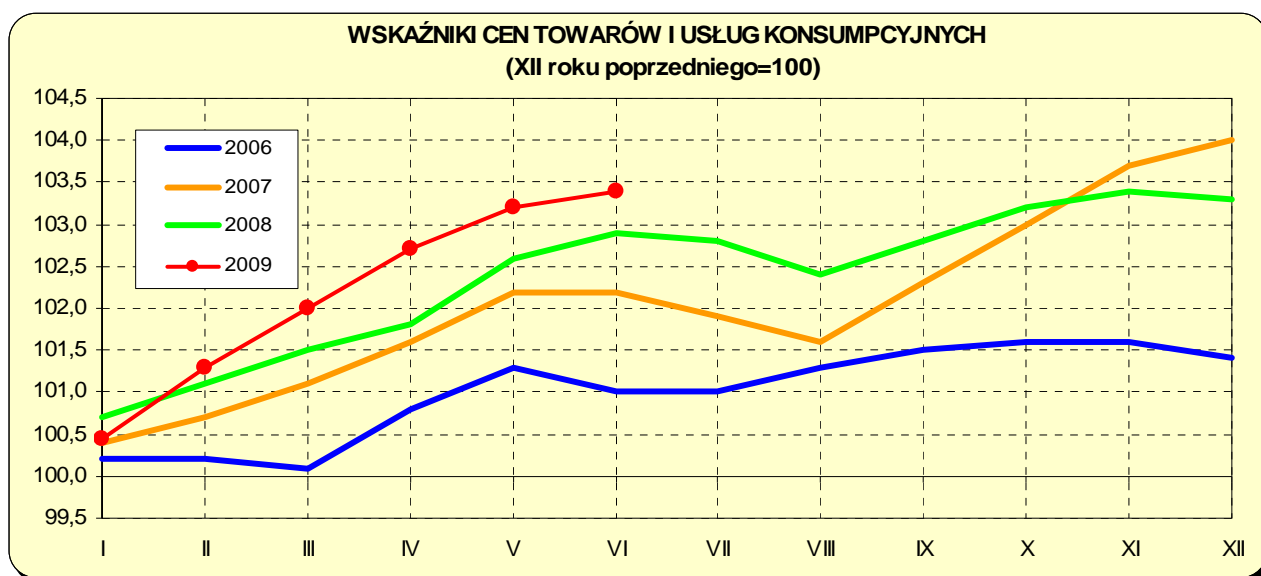
W I półroczu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe o 3,5% (wobec 4,2% przed rokiem). Znacznie podniesiono ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 9,2%) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 8,4%). Wzrosły ceny towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli – o 5,6%, żywności i napojów bezalkoholowych – o 4,5%, edukacji – o 4,0%, a także zdrowia – o 3,1% oraz rekreacji i kultury – o 1,7%. Obniżyły się natomiast ceny odzieży i obuwia (o 7,7%), a także towarów i usług związanych z transportem (o 5,5%) i łącznie (o 0,1%).

W czerwcu br. wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku wyniósł 3,5% (wobec odpowiednio 3,6% w maju br. i 4,6% przed rokiem).

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VI	2009		VI	2009		VI	2009		I-VI	I-VI
	2008	V	VI	2008	V	VI	2008	V	VI	2008	2009
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	102,9	103,2	103,4	100,2	100,5	100,2	104,6	103,6	103,5	104,2	103,5
w tym:											
żywność i napoje bezalkoholowe.....	103,0	106,0	104,8	99,4	100,7	98,9	107,6	105,2	104,7	107,3	104,5
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	102,0	103,5	104,4	100,7	100,5	100,9	105,8	110,0	110,2	105,7	109,2
odzież i obuwie.....	95,7	95,0	94,5	99,7	100,0	99,5	93,4	92,1	91,9	93,0	92,3
mieszkanie.....	105,8	104,0	104,0	100,3	100,2	100,0	107,5	107,6	107,3	106,5	108,4
zdrowie.....	102,2	101,9	102,2	100,3	100,3	100,3	103,6	103,0	103,0	103,3	103,1
transport.....	103,0	104,0	107,1	102,0	101,2	103,0	104,7	95,5	96,6	105,5	94,5
łączność	100,6	100,0	100,0	100,4	100,0	100,0	98,7	100,0	99,5	98,4	99,9
rekreacja i kultura.....	101,7	101,8	103,0	101,0	100,4	101,1	99,1	102,4	102,4	98,2	101,7
edukacja.....	101,1	100,8	100,4	100,1	100,0	99,6	103,2	104,1	103,6	103,2	104,0
restauracje i hotele.....	103,7	102,1	102,6	100,7	100,5	100,5	106,3	105,4	105,2	105,6	105,6

W okresie styczeń-czerwiec br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,8% (wobec wzrostu o 3,0% przed rokiem). Znacznie podrożał cukier (o 19,1%), owoce (o 12,2%) oraz warzywa (o 9,8%). Ceny mięsa wzrosły o 8,3%. Ceny drobiu podniesiono o 21,1%, mięsa wołowego – o 8,9%, mięsa wieprzowego – o 6,3%, a wędlin – o 5,5%. Podniesiono również m.in. ceny ryb (o 7,1%), ryżu (o 4,3%), pieczywa (o 0,6%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,2%). Ceny jaj wzrosły o 9,9%, zanotowano natomiast spadek cen mleka – o 0,1% oraz serów – o 1,5%. Obniżono ceny m.in. olejów i pozostałych tłuszczów (o 0,8%) oraz mąki (o 3,5%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 2,5%.

Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosły o 4,4% (wobec wzrostu o 2,0% w okresie styczeń-czerwiec ub. roku). Napoje alkoholowe podrożały o 5,2%, a wyroby tytoniowe – o 2,9%.

Ceny odzieży i obuwia obniżono o 5,5% (wobec spadku o 4,3% przed rokiem), przy czym większe obniżki cen dotyczyły obuwia (o 6,2%) niż odzieży (o 5,2%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem był niższy od notowanego odpowiednio przed rokiem (4,0%, wobec 5,8%). Opłaty za najem podniesiono o 2,5%. Podrożał wywóz nieczystości (śmieci) – o 15,6%, usługi kanalizacyjne – o 9,4% oraz zaopatrywanie w wodę – o 7,4%. Ceny nośników energii wzrosły o 4,7%, w tym najbardziej – energii elektrycznej (o 10,5%). Ceny energii cieplnej podniesiono o 4,6%, a opału – o 1,8%. Ceny gazu obniżono o 1,6%. Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł 1,5%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem, podobnie jak przed rokiem, podrożały o 2,2%. Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 3,5%, w tym za usługi stomatologiczne – o 4,0%, a za usługi lekarskie – o 2,8%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 1,5%.

Ceny w zakresie transportu podniesiono o 7,1% (wobec 3,0% odpowiednio przed rokiem). Samochody osobowe podrożały o 4,6%, a paliwa do prywatnych środków transportu – o 12,5%. Ceny benzyny silnikowej podniesiono o 20,9%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 18,6%. Opłaty za usługi transportowe wzrosły o 0,9%.

Ceny w zakresie łączności w czerwcu br. pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w grudniu ub. roku.

Ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury wzrosły o 3,0% (wobec wzrostu o 1,7% odpowiednio przed rokiem). Podniesiono m.in. opłaty za turystykę zorganizowaną (o 9,6%). Ceny gazet i czasopism wzrosły o 3,9%, biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 1,8%, a sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – o 0,7%.

W czerwcu br. opłaty w zakresie edukacji były o 0,4% wyższe niż w grudniu ub. roku, a w zakresie restauracji i hoteli – o 2,6%. Spośród innych towarów i usług w I półroczu br. podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 3,1%) oraz ceny ubezpieczeń (o 0,6%).

W ujęciu rocznym w czerwcu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,7%. Największy wpływ na dynamikę cen w tej grupie miały podwyżki cen mięsa (o 9,8%). Ceny drobiu podniesiono o 14,6%, mięsa wołowego – o 10,8%, mięsa wieprzowego – o 8,8%, a wędlin – o 8,7%. Znacznie podwyższono ceny cukru (o 26,9%) oraz ryżu (o 15,3%). Wzrosły również ceny m.in. ryb (o 9,4%), owoców (o 2,8%), pieczywa (o 2,5%), warzyw (o 2,2%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 1,2%). Obniżono ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 1,3%, w tym serów – o 4,7% i mleka – o 1,1%, przy wzroście cen jaj – o 9,9%). Niższe niż przed rokiem były również ceny m.in. mąki (o 7,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 3,5%.

W czerwcu br. wyroby tytoniowe były o 17,0% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe – o 6,8%.

Ceny obuwia były o 10,8% niższe niż przed rokiem, a odzieży – o 7,0%.

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe niż w czerwcu ub. roku o 7,3% (wobec wzrostu o 7,5% przed rokiem). Opłaty za najem mieszkania podniesiono o 5,2%. Wywóz nieczystości (śmieci) podrożał o 16,7%, usługi kanalizacyjne – o 12,1%, a zaopatrywanie w wodę – o 9,9%. Ceny nośników energii wzrosły o 10,6%. Znacznie podniesiono ceny opału (o 18,4%) oraz energii elektrycznej (o 11,5%). Energia cieplna podrożała w skali roku o 8,6%, a gaz – o 3,2%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe o 2,1%, przy czym ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego podniesiono o 6,0%, natomiast sprzęt gospodarstwa domowego potaniał o 0,8%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 3,0% droższe niż przed rokiem. Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 5,6%, w tym za usługi stomatologiczne – o 6,3%, a za usługi lekarskie – o 5,0%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 1,8%.

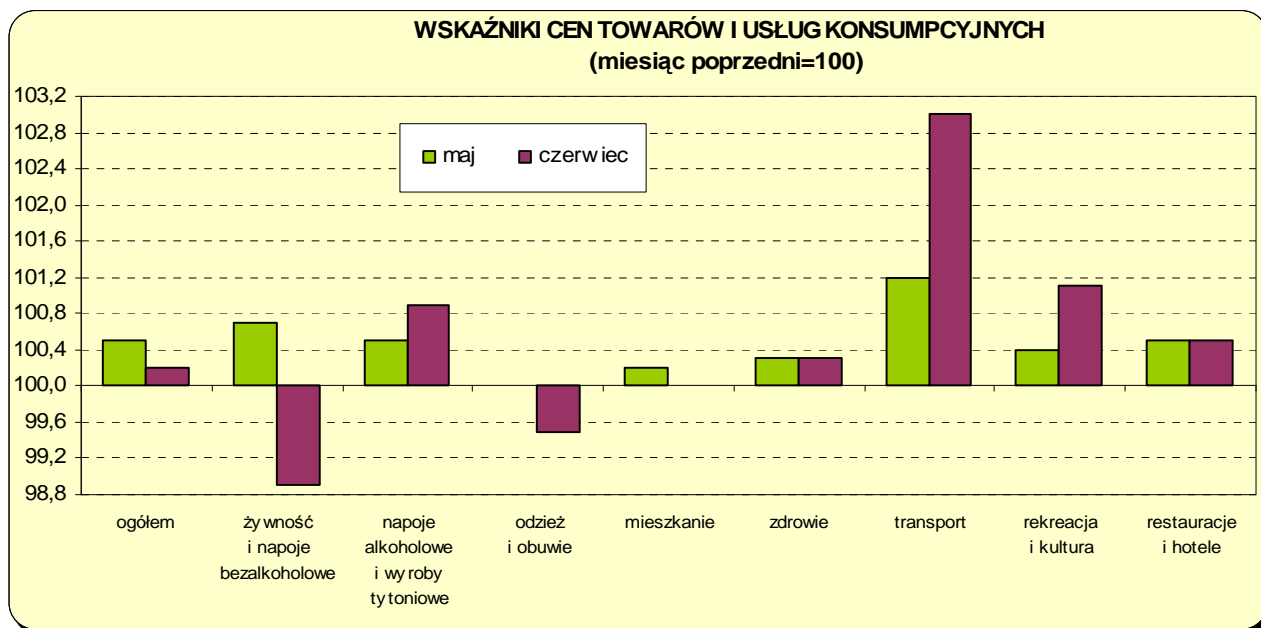
Ceny towarów i usług w zakresie transportu były niższe o 3,4% (wobec wzrostu o 4,7% przed rokiem), w tym paliw – o 8,5%, a samochodów osobowych – o 1,9%. Ceny usług transportowych podniesiono o 4,2%.

Ceny towarów i usług w zakresie łączności obniżono o 0,5%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą były o 2,4% wyższe niż przed rokiem. Znacznie podniesiono opłaty za turystykę zorganizowaną (o 8,8%). Ceny gazet i czasopism wzrosły o 5,6%, biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 3,9% oraz książek – o 1,6%. Obniżyły się m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 5,4%).

Opłaty w zakresie edukacji były wyższe niż przed rokiem o 3,6%, a w zakresie restauracji i hoteli – o 5,2%. Spośród innych towarów i usług podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 5,2%). Zanotowano natomiast spadek cen ubezpieczeń (o 0,2%).

W czerwcu br. zanotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych **w skali miesiąca** o 0,2%. Ceny żywności obniżono o 1,2%, w tym najbardziej – owoców (o 11,3%). Niższe niż przed miesiącem były ceny warzyw (o 7,5%), cukru (o 2,3%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,3%). Ceny olejów i pozostałych tłuszczów pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Wzrosły natomiast ceny pieczywa i produktów zbożowych (o 0,2%), ryb (o 0,7%) oraz mięsa (o 1,2%, w tym drobiu – o 3,9%). Ceny napojów bezalkoholowych podniesiono o 0,5%, a napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych – o 0,9%. Ceny odzieży i obuwia obniżono o 0,5%. Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim miesiącu. Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem były o 0,3% wyższe niż w maju br., a z transportem – o 3,0% (w tym ceny paliw – o 6,9%). Ceny towarów i usług w zakresie łączności pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim miesiącu. Nadal rosły ceny w zakresie rekreacji i kultury (o 1,1%). Niższe były ceny w zakresie edukacji (0,4%). Ceny w zakresie restauracji i hoteli podniesiono o 0,5%.

W I półroczu br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw. Zwiększyła się **siła nabywcza** płac w odniesieniu do części towarów żywnościowych (w tym m.in. pieczywa, olejów i pozostałych tłuszczów, artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”, mąki oraz owoców), a także napojów bezalkoholowych. Relatywnie tańsze były towary i usługi w zakresie edukacji, zdrowia, wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego, rekreacji i kultury, łączności, transportu, a także odzież i obuwie. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych: ryżu, cukru, warzyw, mięsa oraz ryb. Relatywnie droższe były napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, niektóre towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania (wywóz nieczystości (śmieci), nośniki energii, usługi kanalizacyjne, a także zaopatrywanie w wodę), usługi transportowe oraz towary i usługi w zakresie restauracji i hoteli.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie lipiec 2008 r. – czerwiec 2009 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy, podobnie jak odpowiednio przed miesiącem, wyniósł 4,0%. Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**² wzrosły w tym okresie o 4,0%.

² Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2009 r. – struktura spożycia z 2007 r. w cenach grudnia 2008 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Rolnictwo

Średnia temperatura powietrza w I półroczu br. wyniosła 6,4°C i była niższa od średniej sprzed roku o 1,5°C i wyższa od średniej z wielolecia o 0,4°C. Średnia suma opadów wyniosła 328 mm i była wyższa o 25,4% od ubiegłorocznej i o 21,7% od średniej wieloletniej. W czerwcu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 15,2 °C, tj. mniej o 0,5 °C od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła ok. 123 mm i była wyższa od średniej wieloletniej o 58,2%.

W bieżącym roku wegetacja ruszyła w zachodniej części kraju w trzeciej dekadzie marca, a na pozostałym obszarze kraju na początku kwietnia. Warunki agrometeorologiczne w pierwszej połowie kwietnia sprzyjały powszechnie prowadzonym pracom polowym. Po marcowych obfitych opadach deszczu uwilgotnienie gleby było bardzo dobre. Brak opadów w kwietniu i w I dekadzie maja hamował wzrost i rozwój upraw. Notowane głównie w drugiej i trzeciej dekadzie maja opady deszczu, miejscami intensywne, korzystnie wpłynęły na stan uwilgotnienia gleby, zabezpieczając wzmożone w tym okresie potrzeby wodne roślin.

Warunki wegetacji i przeprowadzania prac polowych w czerwcu br. były zróżnicowane. W pierwszej połowie miesiąca napływ chłodnego powietrza przyczynił się do przejściowego zwolnienia tempa wzrostu i rozwoju upraw. Notowane w ciągu miesiąca opady deszczu, miejscami ulewne, również o charakterze burzowym, korzystnie wpłynęły na wzrost i rozwój upraw rolnych i ogrodniczych, jednak lokalnie spowodowały powodzie, podtopienia i nadmierne uwilgotnienie gleby. Największe straty, zwłaszcza na trwałych użytkach zielonych wystąpiły w województwach: dolnośląskim, opolskim, śląskim, małopolskim i podkarpackim.

W trzeciej dekadzie miesiąca żyto i pszenżyto ozime weszły w fazę dojrzewania, a pod koniec czerwca w fazę tę weszła pszenica ozima. W połowie miesiąca rozpoczęło się kwitnienie pszenicy jarej, jęczmienia jarego i owsa. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki, a kukurydza uprawiana na ziarno i zielonkę rozpoczęła wykształcanie kolb, dojrzewał również rzepak ozimy. W czerwcu na obszarze całego kraju powszechnie prowadzono sianokosy. Częste opady deszczu utrudniały zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego oraz niekorzystnie wpłynęły na jakość siana. Bardzo dobre były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Utrzymywanie się na przemian ciepłej i słonecznej pogody oraz intensywnych opadów deszczu będzie powodowało utrudnienia w prowadzeniu zbiorów rzepaku, zbóż i niektórych gatunków owoców, a także może stanowić zagrożenie dla upraw okopowych i korzeniowych.

Według **wstępnego szacunku**, przeprowadzonego na początku lipca br., **plony i zbiory głównych ziemiopłodów** w br. będą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	Plony			Zbiory		
	2009					
	z 1 ha w dt	2008=100	2001–2005 ^a = =100	w mln ton	2008=100	2001–2005 ^a = =100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	31,6-33,1	101-105	102-107	26,0-27,2	101-106	105-110
w tym:						
pszenica	39,2-40,4	96-99	103-106	9,3-9,6	100-103	103-106
żyto	24,9-25,8	101-105	102-106	3,6-3,7	105-108	92-96
Rzepak i rzepik	28,7	105	117	2,1	102	182
Warzywa gruntowe	x	x	x	4,6	104	99
Owoce z drzew owocowych	x	x	x	3,0	92	110

^a Przeciętne roczne.

Szacuje się, że zbiory zbóż, rzepaku i rzepiku oraz warzyw gruntowych będą nieco wyższe od stosunkowo wysokich ubiegłorocznych, natomiast zbiory owoców z drzew owocowych będą niższe od rekordowych zbiorów uzyskanych przed rokiem. Wstępnie szacuje się, że przy niewielkim wzroście powierzchni zasiewów³ zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (o 0,3%) do ponad 8,2 mln ha, w tym przy wzroście areалу uprawy pszenicy o 3,8% i żyta o 3,7%, zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi będą wyższe od ubiegłorocznych o 1%-6%. W bieżącym roku wyższe plonowanie rzepaku i rzepiku, przy ograniczonej o 3,0% powierzchni uprawy szacowanej na ponad 0,7 mln ha, wpłynie na wzrost zbiorów (o 2,0%) do ok. 2145 tys. t. Dalszy przebieg pogody zadecyduje o faktycznej wysokości plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodnich.

Na rynku rolnym w I półroczu br. przeważały tendencje wzrostowe cen podstawowych produktów rolnych. Obniżały się natomiast nadal ceny skupu mleka w ujęciu miesięcznym. Średnie ceny większości surowców rolniczych, z wyjątkiem zbóż i mleka, były wyższe od notowanych przed rokiem. Zmiany cen podstawowych produktów rolnych w okresie styczeń-czerwiec br. kształtowały się następująco:

- Przy zwiększonym skupie **zbóż**, notowano spadek ich cen w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (pszenicy o 41,6%, a żyta o 48,5%). W obrocie targowiskowym za zboża płacono więcej niż w skupie, przy czym w skali roku ich ceny również się zmniejszyły (pszenicy o 33,8%, a żyta o 35,0%).

³ Powierzchnię zasiewów upraw rolnych i ogrodnich ustalono na podstawie szacunków rzeczoznawców terenowych GUS. Wyniki czerwcowego reprezentacyjnego badania powierzchni zasiewów zostaną wykorzystane do obliczenia produkcji w szacunku przedwyńkowym we wrześniu br.

- Ceny **ziemniaków** na obu rynkach wzrosły i były znacznie wyższe niż w I półroczu ub. roku (w skupie o 19,2%, a na targowiskach o 48,8%).
- Przy obniżonej krajowej podaży, spowodowanej załamaniem produkcji trzody, odnotowano znaczący wzrost cen **żywca wieprzowego**. Średnio w I półroczu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach była wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (odpowiednio o 27,8% i o 20,7%). Poprawa opłacalności produkcji trzody chlewnej, przy ograniczonej podaży prosiąt, wpłynęła na wzrost ich cen. W okresie styczeń-czerwiec br. średnio za 1 prosię na chów płacono ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem.
- Ceny **drobiu rzeźnego**, w warunkach zmniejszonych dostaw do skupu w skali roku, wykazywały tendencję zwyżkową. W okresie styczeń – czerwiec br. za 1kg żywca drobiowego płacono średnio o 9,1% więcej niż przed rokiem.
- W I półroczu br. na rynku **wołowiny**, przy nieco mniejszym skupie żywca wołowego niż w analogicznym okresie ub. roku, ceny żywca rosły. Średnie ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego w skupie (odpowiednio 4,65 zł/kg i 5,02 zł/kg) były wyższe niż przed rokiem stosownie o 14,6% i o 15,5%. W obrocie targowiskowym, przy niższym tempie wzrostu cen, przeciętne ceny żywca wołowego (4,74 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,09 zł/kg) kształtowały się na poziomie zbliżonym do cen skupu i w stosunku do I półrocza ub. roku były wyższe odpowiednio o 7,0% i o 5,4%.
- Przy zwiększonym w ujęciu rocznym skupie **mleka**, od lipca 2008 r. utrzymuje się spadkowa tendencja jego cen w skali roku. W I półroczu br. cena mleka była o 22,7% mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

Skup zbóż ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2008–VI 2009		VI 2009		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys. t	VI 2008=100	V 2009=100
Ziarno zbóż ^b	6492,3	118,8	395,4	323,2	95,2
w tym:					
pszenica.....	4535,3	117,2	285,6	299,4	100,2
żyto.....	847,9	142,0	48,2	507,3	68,4

^a W 2009 r. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2008 r. – czerwiec 2009 r. był o 18,8% większy niż w analogicznym okresie ub. roku, w tym **pszenicy** o 17,2% i **żyta** o 42,0%. Skup ten stanowił 25,2% zbiorów (wobec 21,6% przy niższych zbiorach przed rokiem), w tym dla pszenicy 48,9% (wobec 46,5% przed rokiem) i żyta 24,6% (wobec 19,1% przed rokiem). W czerwcu br. dostawy zbóż ogółem były o 4,8% mniejsze niż w maju br., przy czym skup pszenicy kształtował się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem, a żyta był o 31,6% mniejszy.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2009		VI 2009		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	VI 2008=100	V 2009= =100
Żywiec rzeźny ^b	946,7	85,6	156,9	92,6	105,4
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	78,6	96,0	11,9	89,4	90,1
wieprzowy	428,1	77,1	68,1	84,5	103,9
drobiowy	437,5	93,6	76,5	101,7	109,8
Mleko ^c	4480,1	106,2	818,9	106,5	98,1

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej.

^c W milionach litrów.

W I półroczu br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wbc) w wyniku znacznego spadku skupu żywca wieprzowego (o 22,9%) oraz obniżonej podaży żywca drobiowego (o 6,4%) i wołowego (o 4,0%) był o 14,4% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. łączny skup podstawowych gatunków żywca był o 5,4% większy niż przed miesiącem i o 7,4% mniejszy niż przed rokiem. Zwiększenie dostaw w stosunku do poprzedniego miesiąca było wynikiem wzrostu skupu żywca drobiowego (o 9,8%), jak również żywca wieprzowego (o 3,9%).

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Lata/ kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w:				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Ciągnik „Ursus 2812” – szt	2008	1121	1395	180	179	704
	I	813	978	207	178	594
	II	825	999	182	176	681
	III	1260	1509	159	177	758
	IV	1552	1987	165	177	804
	2009					
	I	1407	1902	158	159	827
	II	1405	1951	147	152	833
Saletra amonowa - 1 dt	2008	1,7	2,1	0,27	0,27	1,1
	I	1,1	1,3	0,27	0,23	0,78
	II	1,2	1,5	0,27	0,26	1,0
	III	2,0	2,4	0,26	0,28	1,2
	IV	2,6	3,3	0,28	0,30	1,3
	2009					
	I	2,4	3,2	0,27	0,27	1,4
	II	2,4	3,3	0,25	0,26	1,4

Wyszczególnienie	Lata/ kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w:				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Mieszanka paszowa „PT-2”, dla tuczników - 1 dt	2008	1,7	2,2	0,28	0,28	1,1
	I	1,3	1,5	0,32	0,28	0,92
	II	1,3	1,6	0,30	0,29	1,1
	III	2,0	2,4	0,25	0,28	1,2
	IV	2,3	2,9	0,24	0,26	1,2
	2009					
	I	2,0	2,7	0,22	0,22	1,2
	II	2,0	2,7	0,21	0,21	1,2
Olej napędowy letni - 1 hl	2008	7,0	8,7	1,1	1,1	4,4
	I	x	x	x	x	x
	II	5,1	6,2	1,1	1,1	4,2
	III	8,0	9,6	1,0	1,1	4,8
	IV	x	x	x	x	x
	2009					
	I	x	x	x	x	x
	II	7,1	9,8	0,74	0,77	4,2

W II kwartale br. wzrost cen żywca wieprzowego i wołowego wpłynął na niewielką poprawę relacji cen wybranych środków produkcji do cen tych produktów. Relacje cen środków produkcji do cen skupu pszenicy i żyta nie uległy zasadniczym zmianom, natomiast utrzymujący się spadek cen mleka rzutował na dalsze pogorszenie relacji cen prezentowanych środków produkcji do cen tego surowca.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VI 2009			I–VI 2009		VI 2009			I–VI 2009	
	zł	VI	V	zł	I-VI	zł	VI	V	zł	I-VI
		2008= =100	2009= =100		2008= =100		2008= =100	2009= =100		2008= =100
Pszenica za 1 dt ^a	53,83	66,9	105,9	51,39	58,6	56,96	60,4	97,9	60,36	66,2
Żyto za 1 dt ^a	38,56	55,9	105,1	37,49	51,5	45,77	58,5	96,3	49,62	65,0
Ziemniaki ^b za 1 dt	61,64	121,7	121,0	50,19	119,2	92,20	160,5	107,8	83,87	148,8
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^c	4,90	117,0	105,5	4,65	114,6	4,77	107,4	99,2	4,74	107,0
trzoda chlewna.....	5,06	117,5	105,2	4,73	127,8	4,81	111,6	105,5	4,54	120,7
drób	4,00	109,5	107,5	3,74	109,1
Prosię na chów za 1 szt	186,59	188,5	103,4	172,65	211,2
Mleko za 1 hl	86,40	84,8	99,5	87,10	77,3	x	x	x	x	x

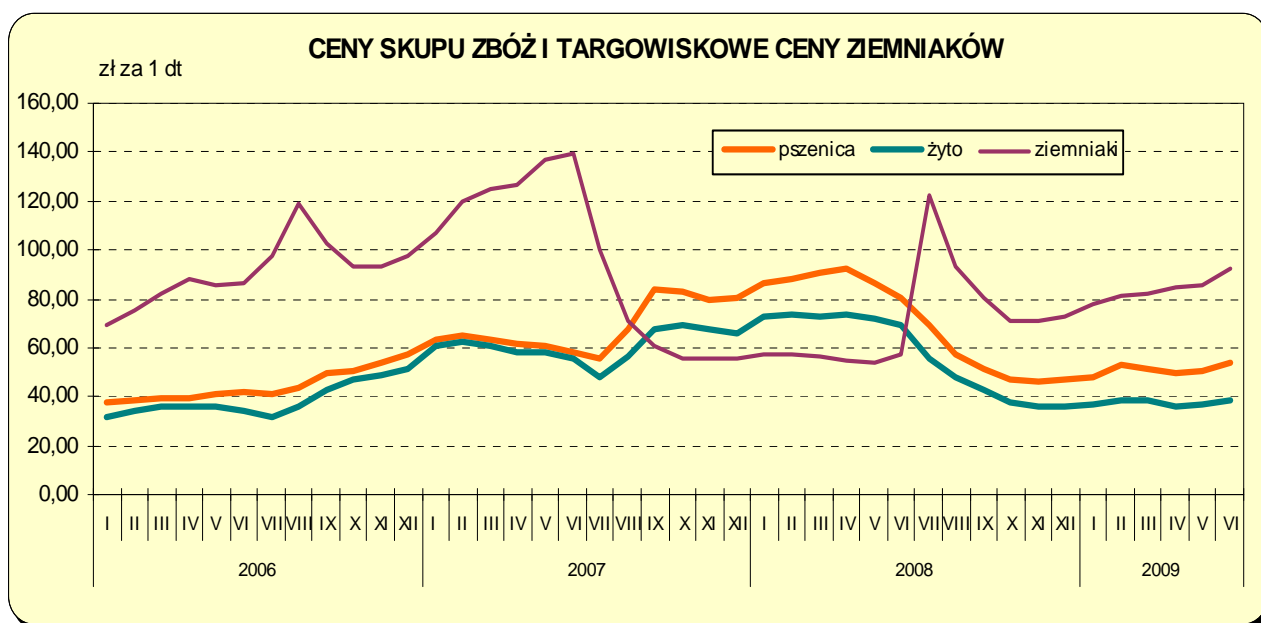
^a W skupie bez ziarna siewnego.

^b Na targowiskach – jadalne.

^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W czerwcu br., w stosunku do grudnia ub. roku, ceny skupu większości gatunków zbóż wzrosły, w tym pszenicy o 14,4% i żyta o 8,5%, natomiast na targowiskach pogłębił się ich spadek i wyniósł odpowiednio 9,1% i 12,4%. Na obu rynkach ceny zbóż kształtowały się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem.

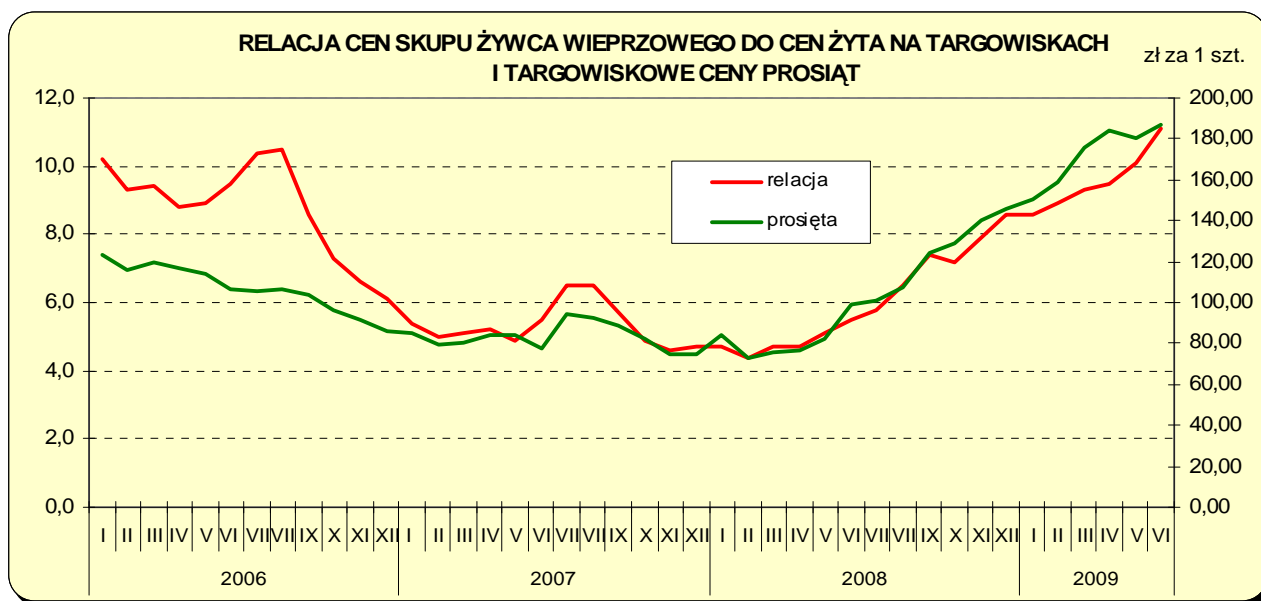
W okresie od lipca ub. roku do końca czerwca br.⁴, ze zbiorów ubiegłorocznych (mniejszych o ok. 11% od uzyskanych w 2007 r.) **skupiono** o 3,8% mniej ziemniaków niż w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Skup ten stanowił 10,8% zbiorów wobec 10,0% przed rokiem. W czerwcu br. średnie ceny skupu ziemniaków były wyższe o 21,0% niż w maju br. i o 21,7% niż przed rokiem. Wzrost cen ziemniaków na targowiskach w ujęciu miesięcznym trwał nieprzerwanie od grudnia ub. roku. W czerwcu br. za 1 dt ziemniaków jadalnych na targowiskach płacono średnio o 7,8% więcej niż przed miesiącem i o 60,5% więcej niż w czerwcu ub. roku.

W okresie styczeń-czerwiec br., przy ograniczonym skupie trzody chlewnej, wynikającym ze spadku pogłowia, notowany był wzrost **cen żywca wieprzowego**. W końcu marca br. pogłowie trzody chlewnej wyniosło 13,3 mln szt. Tak niskiego stanu pogłowia nie notowano od 1970 r. Redukcję pogłowia obserwowano w każdej z grup wagowo-użytkowych. Pogłowie loch na chów zmniejszyło się do 1350 tys. szt., w tym loch prośnych do ok. 890 tys. szt., tj. w porównaniu do stanu sprzed roku odpowiednio o 5,2% i o 3,0%. Prosiąt było mniej o 14,5%, warchlaków – o 16,5%, a tuczników – o 17,9%. W wyniku stopniowej poprawy opłacalności tuczu trzody, zauważalnej od grudnia ub. roku we wszystkich grupach wagowo-użytkowych, w porównaniu z wynikami badania

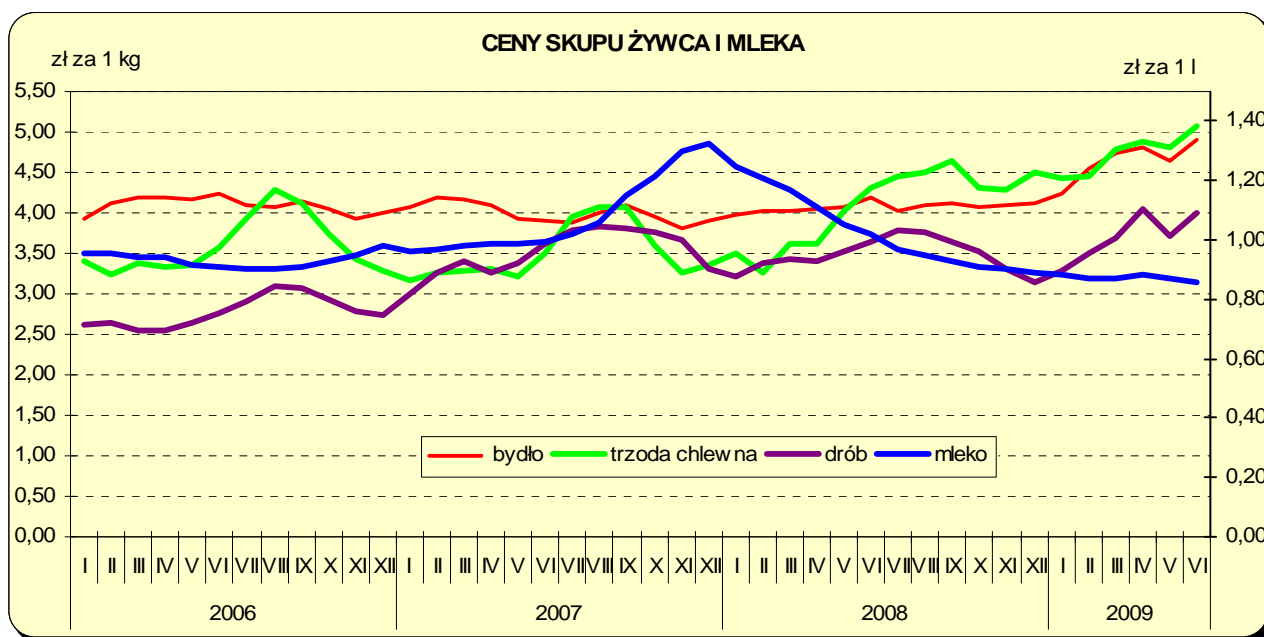
⁴ Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń-czerwiec br.

przeprowadzonego w listopadzie ub. roku, osłabiło tempo spadku pogłowia. W największym stopniu ograniczona została skala spadku liczebności stada podstawowego loch, w tym loch prośnych, co świadczyło o podejmowaniu przez producentów działań zmierzających do odbudowy stada. Znaczący spadek krajowej podaży żywca wieprzowego wpłynął na kształtowanie jego cen na wysokim, nie notowanym dotychczas poziomie. W czerwcu br. za 1 kg żywca płacono więcej niż przed miesiącem (o 5,2% w skupie i o 5,5% na targowiskach) i przed rokiem (odpowiednio o 17,5% i o 11,6%). W porównaniu z notowaniami w grudniu ub. roku, ceny żywca wieprzowego były wyższe w skupie o 12,5% i na targowiskach o 10,3%. W I półroczu br. czynniki warunkujące opłacalność tuczu trzody chlewnej kształtowały się korzystnie dla producentów. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach w czerwcu br. wynosiła 11,1 wobec 10,1 przed miesiącem i 5,5 przed rokiem. W rezultacie ograniczenia podaży prosiąt do dalszego chowu, spowodowanego głębokim spadkiem pogłowia loch, jak również znacznej poprawy opłacalności tuczu, odnotowano dalszy wzrost cen prosiąt na targowiskach. W czerwcu br., za 1 prosię do dalszego chowu płacono ok. 187 zł, tj. więcej o 3,4% niż przed miesiącem, i o 88,5% niż przed rokiem. W stosunku do grudnia ub. roku ceny prosiąt wzrosły o 28,0%.

W I półroczu br., przy zmniejszonym skupie żywca drobiowego, ceny **drobiu rzeźnego** wykazywały silną tendencję rosnącą. W czerwcu br., pomimo zwiększonych dostaw żywca drobiowego w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 9,8%) i w skali roku (o 1,7%), jego ceny wzrosły o 7,5% w ujęciu miesięcznym, o 9,5% w rocznym i o 26,9% – w stosunku do grudnia ub. roku.

W okresie styczeń-czerwiec br., przy zmniejszonej podaży, ceny **żywca wołowego i młodego bydła** rzeźnego na obu rynkach wykazywały również tendencją rosnącą. W czerwcu br. dostawy żywca wołowego (łącznie z cielęcym) do skupu były mniejsze o 9,9% niż przed miesiącem i o 10,6% niż przed rokiem. Przy zmniejszonej podaży, ceny skupu żywca wołowego (4,90 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,47 zł/kg), po wzroście w czerwcu br. odpowiednio o 5,5% i o 11,0%, kształtowały się na wysokim poziomie. W skali roku zwiększyły się stosownie o 17,0% i o 22,0%. W stosunku do grudnia ub. roku odnotowano wzrost cen skupu żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego odpowiednio o 18,6% i 20,9%. W obrocie targowiskowym ceny 1 kg żywca wołowego (4,77 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,14 zł/dt) na koniec I półrocza były zbliżone do notowanych w maju br. i wyższe odpowiednio o 7,4% i o 5,3% niż przed rokiem. W stosunku do grudnia ub. roku wzrost cen żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego na targowiskach wyniósł odpowiednio 8,9% i 7,8%.

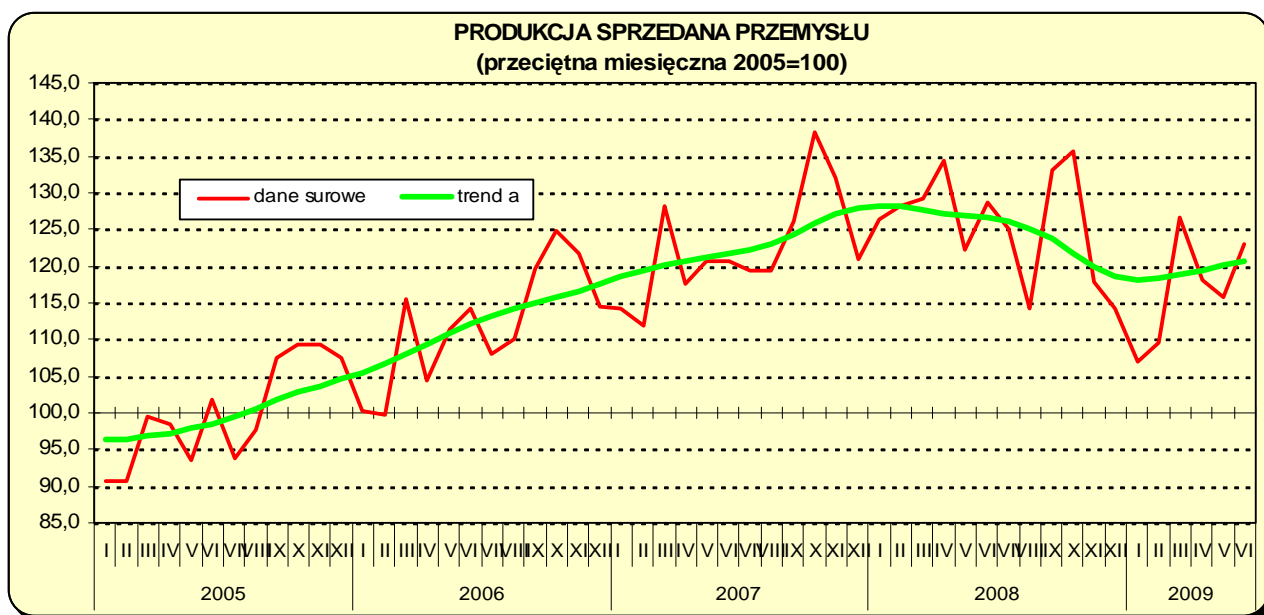

W I półroczu br. podmioty rynkowe skupiły o 6,2% więcej mleka niż przed rokiem. Pod wpływem światowej dekonunktury na rynku mleka i zwiększonej krajowej podaży do skupu, utrzymał się notowany od początku 2008 r. (z wyjątkiem marca br. i kwietnia br.) spadek cen surowca w ujęciu miesięcznym. W czerwcu br. ceny mleka obniżyły się o 0,5% w stosunku do poprzedniego miesiąca i były o 15,2% niższe niż przed rokiem i o 2,9% niższe niż w grudniu ub. roku.

W czerwcu br. na targowiskach ceny krów (ok. 2593 zł/szt.) i jałówek jednorocznych (ok. 1605 zł/szt.) były zbliżone do notowanych przed rokiem. W okresie styczeń-czerwiec br. przeciętne ceny krów były niższe o 2,3%, natomiast jałówek wyższe o 8,1% niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przemysł

W I półroczu br. **produkcja sprzedana przemysłu** ukształtowała się na poziomie o 8,3% niższym niż przed rokiem (w I półroczu ub. roku wzrost o 7,6%), przy czym w drugim kwartale br. notowano wolniejszy spadek niż w pierwszym (6,7%, wobec 10,0%). Zmniejszenie produkcji w I półroczu br. odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym największe w górnictwie i wydobywaniu – o 15,3%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę obserwowano spadek produkcji w ujęciu rocznym o 9,9%, w przetwórstwie przemysłowym – o 8,0%, natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 1,1%.

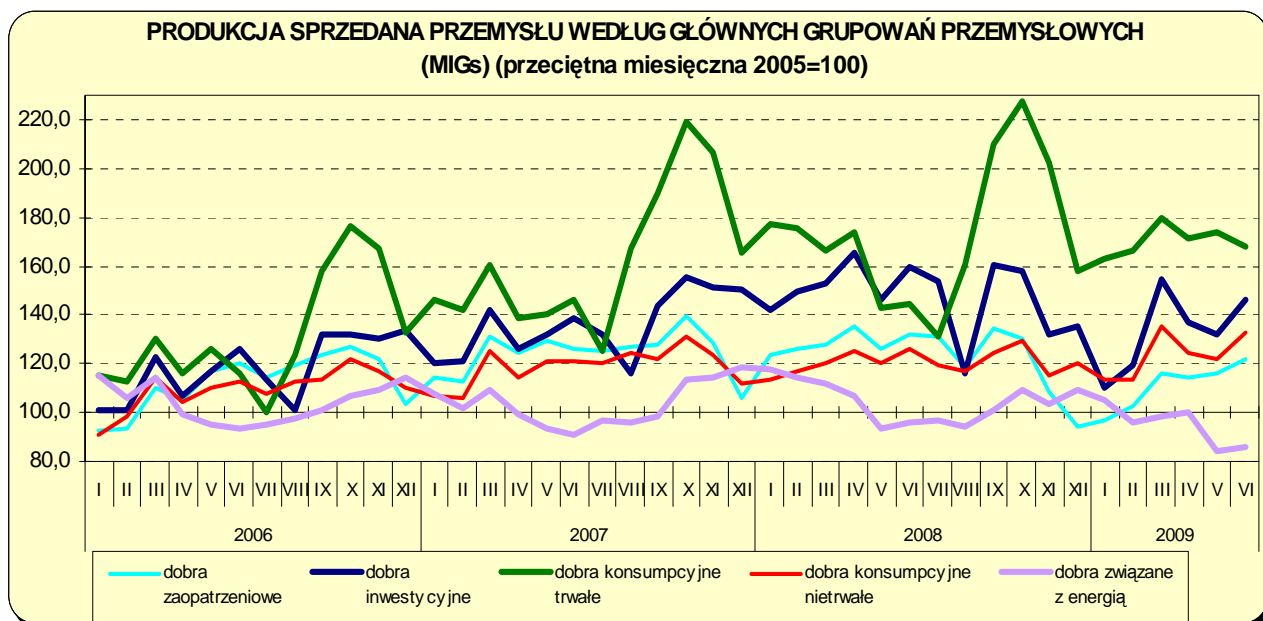
a Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W czerwcu br. produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się w skali roku o 4,3% (w maju br. spadek o 5,2%). Niższa niż przed rokiem była sprzedaż we wszystkich sekcjach, w tym w górnictwie i wydobywaniu – o 18,7%, w przetwórstwie przemysłowym – o 3,7%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 3,0%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 2,9%. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym** spadek produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w ujęciu rocznym 5,6% (wobec 5,3% przed miesiącem), natomiast w stosunku do maja br. odnotowano wzrost o 1,7%.

Wśród **głównych grupowań przemysłowych**⁵, w okresie styczeń–czerwiec br. głęboki spadek w skali roku notowano w sprzedaży przedsiębiorstw produkujących głównie dobra

⁵ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwale i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykorzystania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

zaopatrzeniowe – o 12,9%, związane z energią – o 12,8% oraz inwestycyjne – o 12,3%. Zwiększyła się natomiast produkcja sprzedana dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 5,4% oraz nietrwałych – o 2,6%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w I półroczu br. o 3,9% niższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 4,6% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 5,0%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009				2008	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	I–VI	VI	I–VI	
	analogiczny okres ub. roku =100								struktura w %	
Przemysł	108,2	107,0	102,2	93,7	90,0	93,3	91,7	95,7	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	100,8	107,1	105,6	98,2	87,7	81,9	84,7	81,3	4,7	5,0
przetwórstwo przemysłowe	108,3	107,2	102,1	94,3	90,1	93,9	92,0	96,3	82,7	83,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	111,3	104,5	98,9	85,2	88,4	92,4	90,1	97,0	10,5	9,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	102,5	103,8	114,2	100,6	100,1	97,9	98,9	97,1	2,1	2,0
Z przemysłu ogółem – działy: wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	98,0	107,7	105,8	91,8	83,5	74,0	78,7	77,0	2,8	2,8
produkcja artykułów spożywczych	105,1	104,2	98,5	92,9	99,8	102,0	100,9	102,1	16,1	15,0
produkcja napojów	104,2	102,2	104,8	109,6	118,8	98,2	106,7	116,4	2,4	2,1
produkcja odzieży	96,7	99,3	93,0	93,4	84,5	85,9	85,2	84,4	0,8	0,9

Wyszczególnienie	2008				2009				2008	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres ub. roku =100								struktura w %	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	101,8	98,3	96,3	92,6	90,0	96,7	93,3	99,6	2,4	2,5
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	108,9	106,6	105,2	100,3	87,4	84,2	85,7	86,1	4,8	6,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	99,8	97,6	91,9	91,2	88,5	92,8	90,6	97,3	4,5	4,4
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	112,8	113,0	112,3	120,8	110,8	116,7	113,8	104,4	1,3	1,0
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	108,9	107,2	107,1	97,1	88,5	93,2	90,9	95,3	4,9	4,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	109,7	97,8	102,6	97,1	77,8	96,2	87,6	94,6	3,9	4,3
produkcja metali	102,4	108,2	103,9	64,1	64,7	61,8	63,2	65,9	3,2	5,1
produkcja wyrobów z metali	111,4	107,4	106,3	97,7	93,6	94,1	93,9	93,1	5,8	5,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	121,6	95,7	91,2	118,5	95,1	122,0	106,9	133,5	3,0	2,8
produkcja urządzeń elektrycznych ..	121,3	122,5	113,7	105,8	103,7	106,9	105,3	107,1	3,8	3,4
produkcja maszyn i urządzeń	110,5	120,3	105,2	96,3	98,0	87,5	92,4	80,7	4,4	4,4
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	117,3	122,5	106,5	81,0	72,9	84,0	78,5	89,1	10,1	10,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	110,2	97,3	109,7	118,0	104,4	115,2	110,2	160,4	1,5	1,1
produkcja mebli	110,1	102,3	101,4	95,4	92,7	98,1	95,3	103,2	3,0	2,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	111,3	104,5	98,9	85,2	88,4	92,4	90,1	97,0	10,5	9,2

W okresie styczeń–czerwiec br. spadek produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wystąpił w 21 (spośród 34) działach przemysłu, których udział stanowił 65,5% ogółu produkcji. Wśród działów o znaczącym udziale zmniejszyła się m.in.:

- produkcja metali – o 36,8% (m.in. produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 46,3%),
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 21,5% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 22,4%),
- wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 21,3% (w tym węgla kamiennego – o 24,3%),
- produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 14,3% (m.in. wytwarzanie i przetwarzanie koksu – o 53,3%),
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 12,4% (m.in. produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 14,5%, produkcja cementu, wapna i gipsu – o 14,2%),

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 9,9% (m.in. wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną – o 14,6%),
- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 9,4% (m.in. produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 17,4%),
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 9,1% (m.in. wyrobów z gumy – o 13,8%).

Nieznacznie zwiększyła się natomiast produkcja artykułów spożywczych (o 0,9%, wobec wzrostu o 4,7% przed rokiem), w tym m.in. olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 22,2%, przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków – o 18,4% oraz przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw – o 11,6%. W najbardziej znaczącej grupie tego działu – przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa – notowano wzrost o 1,0% w ujęciu rocznym. Spadek w skali roku wystąpił natomiast w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 10,0% oraz gotowych paszy i karmy dla zwierząt – o 7,9%.

W odniesieniu do I półrocza ub. roku zwiększyła się produkcja sprzedana m.in.: wyrobów farmaceutycznych – o 13,8% (w tym produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych – o 16,5%), pozostałego sprzętu transportowego – o 10,2% (m.in. produkcja statków i łodzi – o 14,4%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 6,9% (m.in. produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego – o 61,7%), napojów – o 6,7% oraz urządzeń elektrycznych – o 5,3% (m.in. produkcja sprzętu gospodarstwa domowego – o 19,2%).

Z obserwowanych w okresie styczeń-czerwiec br. 241 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 182 była niższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, siarki, produktów uboju trzody chlewnej, wędlin, cukru, piwa, papierosów z tytoniu, obuwia, tarcicy iglastej i liściastej, płyt pilśniowych, koksu, olejów opałowych, nawozów fosforowych, opon do pojazdów samochodowych i ciągnikowych, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, aparatów telefonicznych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep oraz rowerów. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 58 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. produktów uboju bydła i cieląt, mleka, benzyny silnikowej, olejów napędowych, mydła, opon do maszyn i urządzeń rolniczych, odbiorników telewizyjnych, maszyn pralniczych automatycznych, pojazdów do transportu publicznego.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w lipcu br. w przetwórstwie przemysłowym pozostaje ujemny, zbliżony do notowanego przed miesiącem. Najbardziej negatywne oceny koniunktury formułują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10-49 osób. Pozytywne natomiast są oceny jednostek o liczbie pracujących 250 osób i więcej. Prognozy ogółu firm dotyczące produkcji oraz portfela zamówień charakteryzują się niewielkim optymizmem. Nadal negatywne są prognozy dotyczące sytuacji finansowej. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów gotowych mogą nadal nieznacznie spadać. Zmniejsza się nieco skala planowanych zwolnień pracowników.

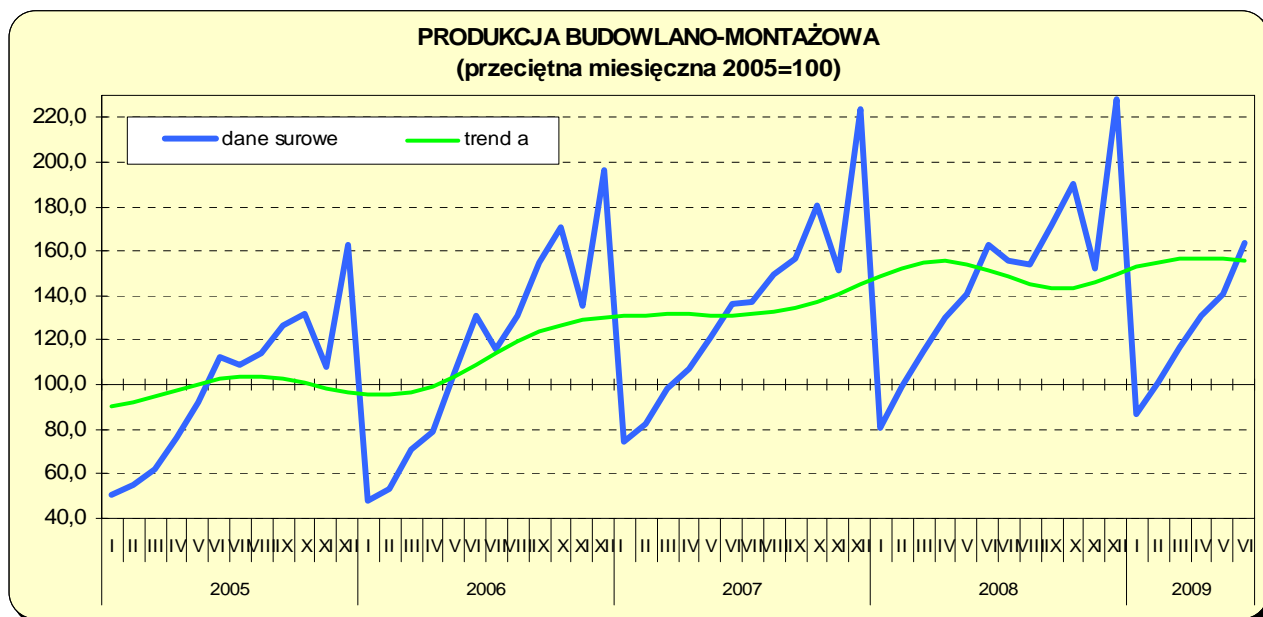
Zapasy wyrobów gotowych w lipcu br. nadal kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za nadmierny. Sygnalizują to zwłaszcza producenci wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, wyrobów farmaceutycznych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, metali, urządzeń elektrycznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz maszyn i urządzeń, a wśród klas wielkości przedsiębiorstw – jednostki o liczbie pracujących 250 osób i więcej.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym szacowane jest w lipcu br. na ok. 71% (przed rokiem ok. 80%). W największym stopniu wykorzystywane są moce produkcyjne w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń, produkcji odzieży, papieru i wyrobów z papieru, wyrobów farmaceutycznych, mebli oraz artykułów spożywczych, napojów, wyrobów tytoniowych.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w lipcu br. najbardziej uciążliwymi pozostają: niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, niedostateczny popyt na rynku krajowym oraz niedostateczny popyt na rynku zagranicznym, przy czym znaczenie tych barier zwiększyło się w ujęciu rocznym w największym stopniu. Zmniejszyła się natomiast dotkliwość m.in. niedoboru wykwalifikowanych pracowników oraz wysokich obciążeń na rzecz budżetu.

Budownictwo

W I półroczu br. **produkcja budowlano-montażowa** zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 1,4% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku w I kwartale br. o 1,3% i wzrostu w I półroczu ub. roku o 17,2%). Większa niż przed rokiem była sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 6,4%), zmniejszyła się natomiast sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (o 0,6%).

a Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń-czerwiec br. wzrostowi produkcji budowlano-montażowej towarzyszył dalszy, choć wolniejszy niż przed rokiem wzrost przeciętnego zatrudnienia (5,5% w ujęciu rocznym, wobec 6,4% w I półroczu ub. roku) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (4,5%, wobec odpowiednio 16,5%).

W czerwcu br. produkcja budowlano-montażowa była o 0,6% wyższa niż przed rokiem (przed miesiącem większa odpowiednio o 0,3%). Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost ten wyniósł 0,4%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009			2008	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %	
O g ó ł e m.....	118,8	117,2	113,4	110,9	98,7	101,4	100,6	100,0	100,0
Z ogółem działy:									
budowa budynków....	123,6	117,7	113,2	108,6	93,2	94,8	93,4	47,1	50,4
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej...	108,7	116,2	114,2	113,7	105,7	112,4	114,3	29,3	26,2
roboty budowlane specjalistyczne.....	118,2	117,5	112,9	111,9	104,6	102,6	95,5	23,6	23,4

W okresie styczeń-czerwiec br. nastąpił wzrost sprzedaży w jednostkach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 12,4%) oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 2,6%), przy spadku - w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową

budynków (o 5,2% w ujęciu rocznym, w tym w jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 5,2%),

Wśród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, wzrost produkcji w stosunku do I półrocza ub. roku odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w robotach związanych z budową dróg kołowych i szynowych (o 13,3%), mające największy udział w tym dziale. Wysoki wzrost odnotowano w jednostkach zajmujących się głównie robotami związanymi z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (o 19,4%), a niewielki – w podmiotach specjalizujących się w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,8%).

W dziale roboty budowlane specjalistyczne w I półroczu br. odnotowano wzrost produkcji w skali roku w przedsiębiorstwach wykonujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane (o 26,2%). Spadek produkcji w tym dziale obserwowano w jednostkach zajmujących się wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych (o 15,0%), wykonywaniem instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych (o 4,9%) oraz rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę (o 0,9%).

W okresie styczeń-czerwiec br. w strukturze produkcji budowlano-montażowej udział budynków wyniósł 48,8% (w tym budynków niemieszkalnych – 31,4%, a mieszkalnych – 17,4%), natomiast obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 51,2%. Wśród budynków największy udział w produkcji budowlano-montażowej ogółem miały budynki mieszkalne o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe (13,8%) oraz budynki przemysłowe i magazynowe (11,8%), a także budynki handlowo-usługowe (7,4%), natomiast wśród obiektów inżynierii lądowej i wodnej – autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe (17,9%) oraz rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze (11,3%).

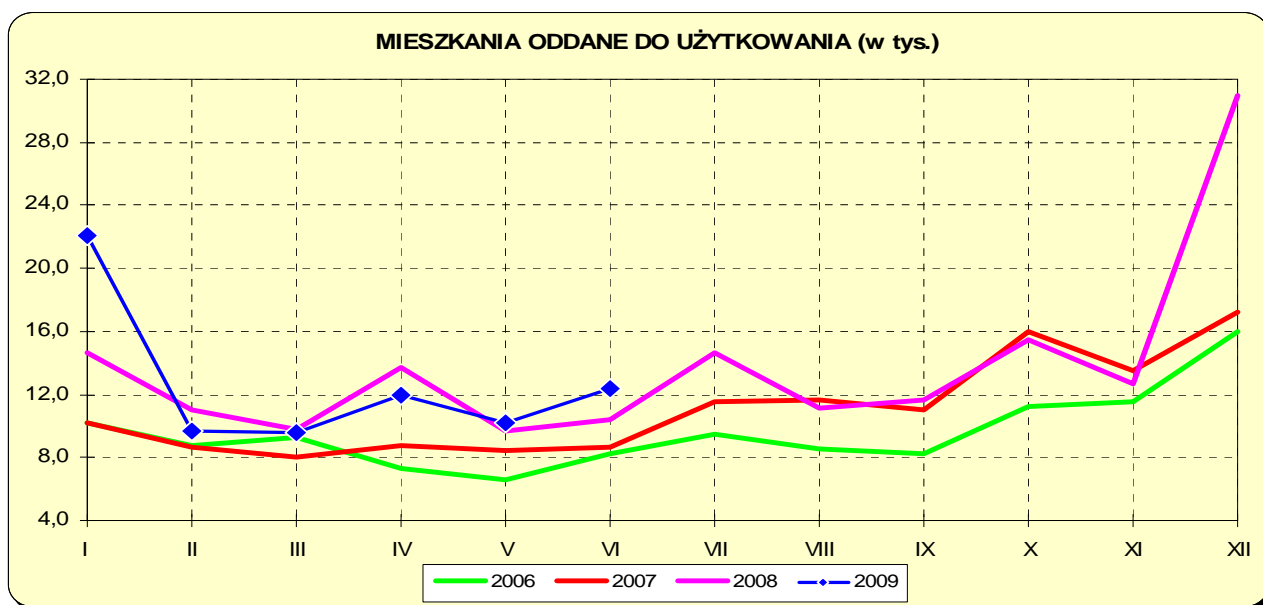
W lipcu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie jest nadal ujemny, ale nieco mniej pesymistyczny niż w czerwcu br. Przedsiębiorcy przewidują dalsze niewielkie ograniczenie portfela zamówień na rynku krajowym. Prognozy dotyczące produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych podmiotów utrzymują się na ujemnym poziomie, zbliżonym do notowanego w czerwcu br. Przewidywany jest ponadto dalszy spadek cen robót budowlano-montażowych. Planowane jest nieco większe niż przewidywano w czerwcu ograniczenie zatrudnienia.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie, szacowane w kwietniu br. na ok. 77%, jest niższe niż w analogicznym miesiącu ub. roku (ok. 85%). Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych (ok. 79%) obserwuje się w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a według wielkości przedsiębiorstw – w podmiotach o liczbie pracujących 250 i więcej osób (ok. 82%).

Najbardziej uciążliwymi barierami w prowadzeniu działalności budowlanej są: konkurencja ze strony innych firm, niedostateczny popyt i koszty zatrudnienia, przy czym uciążliwość dwóch pierwszych zwiększyła się znacząco w skali roku. Istotnie wzrosło również znaczenie trudności z uzyskaniem kredytów. Zmniejszyła się natomiast dotkliwość związana z niedoborem wykwalifikowanych pracowników i kosztami materiałów.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁶, w I półroczu br. **oddano do użytkowania** 76018 mieszkań, tj. o 9,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Lepsze niż przed rokiem były efekty w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 23,3%) i indywidualnym (o 1,2%). Wzrost liczby mieszkań obserwowano także w budownictwie komunalnym (o 18,6%) i zakładowym (379, wobec 199). Spadek liczby przekazanych mieszkań w ujęciu rocznym odnotowano w budownictwie spółdzielczym (o 13,4%) i społeczno czynszowym (o 21,7%). W porównaniu z I półroczem ub. roku w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania znacznie zwiększył się udział m.in. budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 5,2 pkt proc. do 47,1%), zmniejszył się natomiast udział m.in. budownictwa indywidualnego (o 3,8 pkt proc. do 45,1%) oraz spółdzielczego (o 1,1 pkt proc. do 4,2%).

W okresie styczeń-czerwiec br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku w ośmiu województwach odnotowano wzrost liczby mieszkań przekazanych do użytkowania, największy – w województwie dolnośląskim – o 68,8%, małopolskim – o 35,1% oraz opolskim – o 25,8%.

⁶ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W pozostałych ośmiu województwach oddano do użytkowania mniej mieszkań niż w I półroczu ub. roku, w tym w województwie świętokrzyskim – o 28,2% i warmińsko-mazurskim – o 22,6%.

W czerwcu br. przekazano do użytkowania większą liczbę mieszkań niż przed rokiem (o 18,5%, tj. 12359 mieszkań). Znaczny wzrost obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 28,5%, do 6211 mieszkań), budownictwie indywidualnym (o 14,1%, do 5411) oraz zakładowym (z 33 do 162). Mniej mieszkań niż w czerwcu ub. roku oddano do użytkowania w budownictwie spółdzielczym (spadek o 2,8%, do 451), komunalnym (z 205 do 46) oraz społecznym czynszowym (78, wobec 149 przed rokiem).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	I-VI 2008				I-VI 2009			
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-VI 2007=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-VI 2008=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	69283	100,0	131,1	103,7	76018	100,0	109,7	100,8
indywidualne	33864	48,9	110,7	144,0	34285	45,1	101,2	145,5
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	29005	41,9	188,0	67,1	35768	47,1	123,3	65,9
spółdzielcze	3704	5,3	101,4	62,0	3208	4,2	86,6	57,6
społeczne czynszowe	1488	2,1	71,3	50,8	1165	1,5	78,3	50,2
komunalne	1023	1,5	114,6	44,2	1213	1,6	118,6	42,3
zakładowe	199	0,3	119,2	66,6	379	0,5	190,5	53,6

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I półroczu br. wyniosła 100,8 m² i była o 2,9 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku

W okresie styczeń-czerwiec br. odnotowano spadek w ujęciu rocznym liczby mieszkań, na które **wydano pozwolenia** (o 21,4% do 90357) oraz liczby **mieszkań rozpoczętych** (o 28,3% do 67840 mieszkań).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowały się następująco:

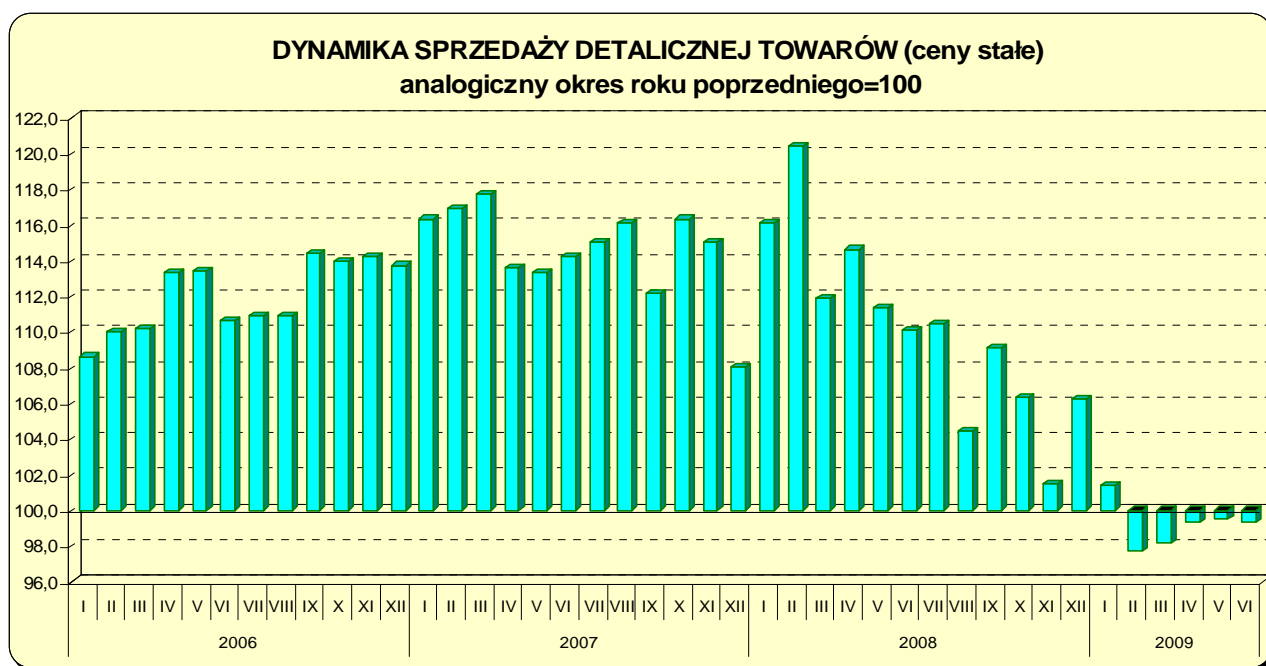
Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VI 2009					
	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I-VI 2008=100	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I-VI 2008=100
O g ó ł e m	90357	100,0	78,6	67840	100,0	71,7
indywidualne	51538	57,0	90,1	45538	67,1	89,0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	32963	36,5	66,7	18817	27,7	50,3
spółdzielcze	2216	2,5	62,9	1889	2,8	57,5
społeczne czynszowe	1222	1,3	57,2	414	0,6	27,4
komunalne	1965	2,2	80,8	1148	1,7	104,1
zakładowe	453	0,5	177,0	34	0,1	15,7

Szacuje się, że w końcu czerwca br. w budowie było 679,2 tys. mieszkań, tj. o 3,4% mniej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

Sprzedaż detaliczna zrealizowana w I półroczu br. przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była w cenach stałych o 0,7% niższa niż przed rokiem, przy czym w II kwartale br. spadek był tylko nieznaczny (0,1% wobec 1,4% w I kwartale br.).

Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej w okresie styczeń-czerwiec br. głęboki spadek notowały jednostki prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 12,1%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 9,6%). W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych spadek wyniósł 1,8%, przy czym udział sprzedaży zrealizowanej przez te podmioty w sprzedaży detalicznej ogółem zwiększył się w porównaniu z I półroczem ub. roku o 0,9 pkt do 28,5%. Wysoki wzrost sprzedaży notowano w grupach: włókno, odzież, obuwie oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (odpowiednio o 25,3% i 22,5%).

W czerwcu br. sprzedaż detaliczna była o 0,7% niższa niż przed rokiem (w maju br. spadek o 0,5%). Utrzymał się głęboki spadek sprzedaży w grupach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 10,0%), pojazdy samochodowe, motocykle i części (o 7,7%) oraz w mniejszej skali – w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,8%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009				2008	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100								struktura w %	
O g ó ł e m ^a	116,1	111,8	108,4	104,8	98,6	99,9	99,3	99,3	100,0	100,0
w tym:										
pojazdy samochodowe, motocykle, części	131,7	113,6	92,4	94,5	87,8	87,8	87,9	92,3	9,8	11,6
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,6	110,8	109,8	96,8	89,4	91,2	90,4	90,0	16,8	18,8
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,7	101,2	100,5	105,1	96,6	99,7	98,2	97,2	28,5	27,6
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	140,3	120,5	129,8	126,7	119,3	125,4	122,5	119,0	7,4	6,1
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,3	119,1	118,1	120,1	113,6	114,2	114,0	112,6	4,1	3,6
włókno, odzież, obuwie	137,4	130,4	135,4	128,8	122,2	128,0	125,3	122,2	4,5	3,9
meble, rtv, agd	126,0	113,4	117,8	107,8	103,4	107,3	105,2	106,5	6,0	5,7
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	125,0	128,3	143,0	121,7	107,5	103,1	105,1	98,7	7,2	6,7
pozostałe	103,1	113,0	95,5	93,6	99,0	96,6	97,6	101,3	15,3	15,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I półroczu br. była o 9,7% niższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych obniżyła się o 9,5%, w tym największe spadki notowały przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 22,7%) oraz napojów alkoholowych i bezalkoholowych (o 19,8%). Wzrost sprzedaży odnotowały m.in. przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją żywności (o 12,0%) oraz wyrobów tytoniowych (o 10,8%).

W lipcu br. ogólny klimat **koniunktury** w przedsiębiorstwach handlu detalicznego oceniany jest negatywnie, podobnie jak przed miesiącem. Wciąż niekorzystne są prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej oraz finansowej dla ogółu przedsiębiorstw. Przewidywania dotyczące sprzedaży są zbliżone do prognoz formułowanych przed miesiącem. Planowane ograniczenie zatrudnienia utrzymuje się na poziomie przewidywanym przed miesiącem.

W lipcu br. główną barierą ograniczającą działalność ankietowanych firm jest nadal konkurencja na rynku (65% wskazań, wobec 71% przed rokiem). Istotnymi barierami są również

koszty zatrudnienia (58% wskazań, wobec 63%) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu (51% wskazań, wobec 55%).

Najczęściej wybieranymi przez jednostki źródłami finansowania środków obrotowych są fundusze własne (70% wskazań, wobec 65% przed rokiem). W ujęciu rocznym nieznacznie zwiększyło się znaczenie kredytu bankowego (32% wskazań) oraz kredytu kupieckiego (27% wskazań).

W lipcu br., podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie (75% wskazań, wobec 76% przed rokiem). Przedsiębiorstwa wykazują, że zaopatrują się także w krajowych zakładach produkcyjnych (33% wskazań, wobec 37% w lipcu ub. roku) oraz dokonują zakupów bezpośrednio z importu (11% wskazań, wobec 10%).

Transport

W I półroczu br. **sprzedaż usług**⁷ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych zmniejszyła się o 6,4% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, największy spadek sprzedaży usług odnotowano w transporcie kolejowym (o 24,2%) oraz magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 12,6%), natomiast wzrost wystąpił w transporcie samochodowym (o 4,6%). Sprzedaż usług transportowych zrealizowanych w czerwcu br. była o 8,5% niższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I półroczu br. wyniosły 193,2 mln ton, tj. o 11,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek przewozów obserwowano w transporcie morskim, kolejowym oraz samochodowym, natomiast wzrost – w śródlądowym transporcie wodnym i rurociągowym. W czerwcu br. przewieziono 33,6 mln ton ładunków, tj. o 6,9% mniej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym przewieziono w I półroczu br. 107,3 mln ton ładunków, tj. o 18,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek przewozów wystąpił zarówno w komunikacji wewnętrznej (o ok. 9%), jak i w komunikacji międzynarodowej (o ok. 45%). W czerwcu br. odnotowano spadek przewozów ładunków w skali roku o 17,8% do poziomu 18,0 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków były większe o 4,8% w porównaniu z majem br.

⁷ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Transportem samochodowym zarobkowym w I półroczu br. przewieziono 53,9 mln ton ładunków, tj. o 1,0% mniej niż przed rokiem, natomiast w czerwcu br. – 9,8 mln ton (wzrost w ujęciu rocznym o 6,7%).

Transportem rurociągowym w I półroczu br. przetłoczono 25,7 mln ton ropy i produktów naftowych (wzrost o 3,0% w ujęciu rocznym), a w czerwcu br. – 4,4 mln ton (odpowiednio o 21,2% więcej).

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w I półroczu br. wyniosły 2,3 mln ton, tj. o 33,3% więcej niż przed rokiem. W czerwcu br. przewieziono 0,6 mln ton ładunków (wzrost o 58,6% w ujęciu rocznym).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w I półroczu br. wyniosły 4,0 mln ton (o 26,1% mniej niż przed rokiem). W czerwcu br. żegluga morską przewieziono 0,7 mln ton ładunków (o 23,7% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku).

W portach morskich, w I półroczu br., przeładowano 21,4 mln ton ładunków, tj. o 10,6% mniej niż w okresie styczeń-czerwiec ub. roku. Zmniejszeniu uległa masa w większości grup ładunków (z wyjątkiem masowych suchych), w tym najbardziej pozostałych ładunków drobnicowych – o 33,4%, ładunków tocznych – o 26,5%, kontenerów – o 17,4% oraz masowych ciekłych – o 13,3%. Spośród ładunków masowych suchych wzrost odnotowano m.in. w przeładunku węgla i koksu, tj. o 36,1% (stanowiącego 16,1% ogólnych przeładunków w portach morskich). Spadek przeładunków wystąpił w portach: Police (o 73,2%), Świnoujście (o 21,7%), Szczecin (o 21,2%) oraz Gdynia (o 1,4%), natomiast wzrost – w porcie Gdańsk (o 1,8%). W czerwcu br. przeładowano w portach 3,4 mln ton ładunków, tj. o 14,0% mniej niż przed rokiem.

W I półroczu br. **środkami komunikacji publicznej** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono 444,0 mln pasażerów, tj. o 12,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Transportem samochodowym przewieziono 299,0 mln pasażerów (spadek o 16,3%), transportem kolejowym – 142,3 mln (spadek o 2,6%), a transportem lotniczym – 2,5 mln (spadek o 9,4%).

W lipcu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest nadal ujemny, chociaż nieco mniej pesymistyczny niż w poprzednim miesiącu. Mniej pesymistycznie postrzegane są przez przedsiębiorców bieżący popyt i sprzedaż. Podobne do tych sprzed miesiąca są oceny sytuacji finansowej. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują mniejszy spadek popytu i sprzedaży niż wskazywały prognozy z czerwca br. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od prognoz formułowanych w ubiegłym miesiącu.

Łączność

W I półroczu br. **sprzedaż usług** w jednostkach łączności ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) obejmująca wpływy za usługi pocztowe i kurierskie oraz za usługi telekomunikacyjne była w cenach stałych o ok. 5% wyższa niż przed rokiem (w 2008 r. wyższa o ponad 9%). Wzrosła zarówno sprzedaż usług telekomunikacyjnych (o ponad 5%, przed rokiem o ponad 10%) jak i usług pocztowych i kurierskich (ponad 1%, przed rokiem mniej niż 1%).

W końcu czerwca br. liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłatą) **telefonii ruchomej (komórkowej)** wyniosła 44,4 mln (w tym 53% to użytkownicy) i była o 6,5% większa niż przed rokiem oraz o 0,8% większa niż w końcu ub. roku. Na 100 mieszkańców przypadało 116,5 abonentów i użytkowników wobec 109,5 przed rokiem oraz 115,6 w końcu ub. roku. W I półroczu br. przybyło 341 tys. abonentów i użytkowników, tj. o 55% więcej niż przed rokiem. Było to związane ze stosowaniem przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych różnych promocji i obniżek cen.

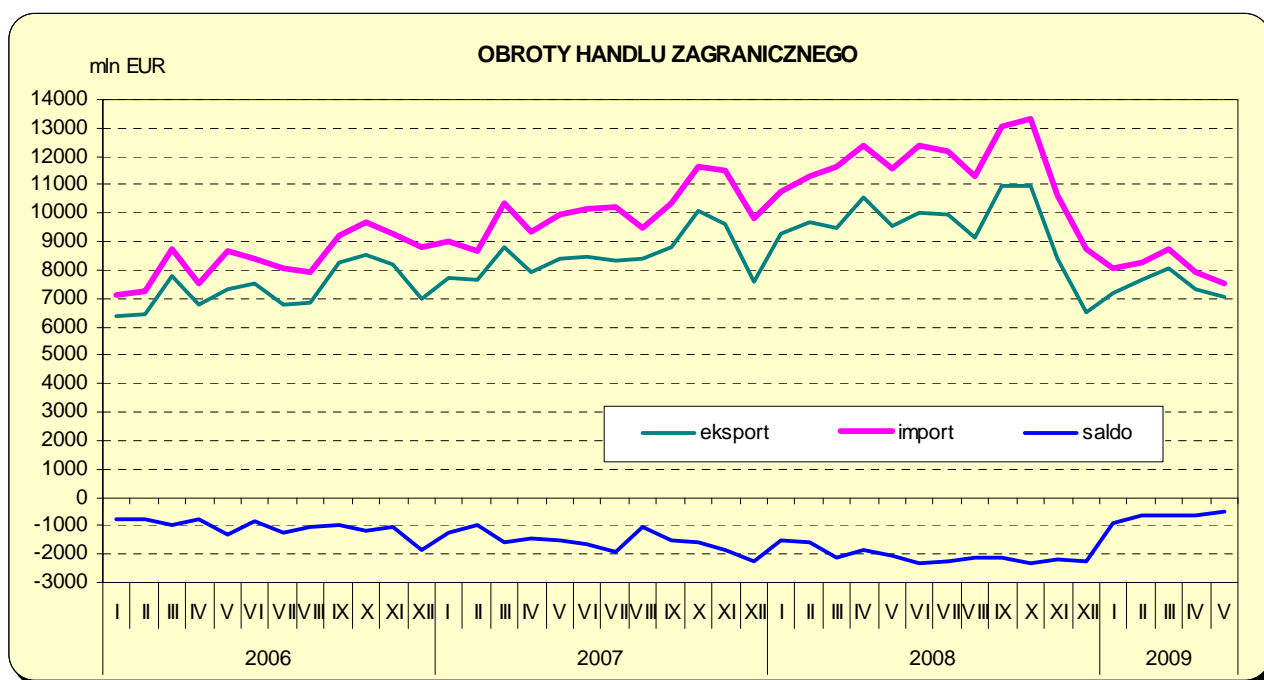
W I półroczu br. obserwowano dalszy spadek liczby telefonicznych łączy głównych (zapoczątkowany w 2005 r.), przy czym podobna tendencja występuje również w większości krajów europejskich (co jest związane z dynamicznym rozwojem telefonii ruchomej). W końcu I półrocza br. liczba **telefonicznych łączy głównych**⁸ w sieci publicznej telefonii przewodowej wyniosła ok. 8,2 mln i była o ok. 5,8% mniejsza niż w końcu ub. roku. Na 100 mieszkańców przypadało 21,5 łączy (w końcu ub. roku – ok. 23), co stanowi jeden z najniższych wskaźników w Europie. Liczba łączy ISDN⁹ w końcu czerwca br. wyniosła ok. 1,1 mln (w tym ponad 90% zainstalowano w miastach) i była o ok. 4% mniejsza niż w końcu ub. roku.

⁸ Standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

⁹ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–maj br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obroty handlu zagranicznego zmniejszyły się – w większym stopniu import niż eksport, co wpłynęło na poprawę ujemnego salda ogółem. Od początku roku systematycznie poprawiało się dodatnie saldo wymiany z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Obroty (wyrażone w złotych) z krajami rozwijającymi się wzrosły w niewielkim stopniu, natomiast obniżyła się znacznie wymiana z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie ogółem zmniejszył się udział importu towarów przeznaczonych na cele inwestycyjne i na zużycie pośrednie, a zwiększył – towarów konsumpcyjnych. Wzrósł udział produktów rolno-spożywczych w obrotach handlu zagranicznego ogółem, przy czym wyższa dynamika eksportu niż importu wpłynęła na podwojenie dodatniego salda wymiany tej grupy towarów.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był mniejszy niż w okresie styczeń–maj ub. roku o 4,8% i wyniósł 164305,0 mln zł, a import obniżył się o 13,0% – do 178450,3 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 14145,3 mln zł (przed rokiem minus 32480,0 mln zł). Obroty liczone w euro zmniejszyły się po stronie eksportu o 23,3% do 37240,9 mln EUR, a po stronie importu – o 29,8% do 40496,0 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 3255,1 mln EUR (w ub. roku minus 9134,1 mln EUR). Eksport i import w dolarach USA były niższe niż przed rokiem – odpowiednio o 33,2% i 38,8%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 4316,0 mln USD wobec 13798,8 mln USD w okresie styczeń–maj ub. roku.

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–kwiecień br. był o 19,2% niższy niż przed rokiem, a import – o 22,6%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zmniejszył się o 17,9%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 38,8%, a z krajami rozwijającymi się – o 10,6%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE obniżył się o 26,6%, sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 15,8%, a z krajów rozwijających się – o 15,9%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych i towarów importowanych w okresie styczeń–kwiecień br. były wyższe niż przed rokiem. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na korzystnym poziomie 103,9 wobec 100,9 w okresie styczeń–kwiecień ub. roku, na co wpływały m.in. relacje cen w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Znaczna poprawa uwarunkowań cenowych w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej spowodowana była m.in. obniżeniem o 33,4% cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji) i wzrostem o 19,9% cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz o 24,0% – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca. W rezultacie, wskaźnik terms of trade ukształtował się na poziomie 132,9 wobec 77,8 przed rokiem.

W wymianie towarowej z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 102,4 wobec 101,3 w okresie styczeń–kwiecień ub. roku. Poprawa relacji cenowych była efektem większego wzrostu cen towarów eksportowanych (17,1%) niż importowanych (14,3%). W eksporcie zwiększyły się ceny m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 19,8%), różnych wyrobów przemysłowych (o 19,9%), towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 15,0%), a w imporcie – m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 18,5%), chemikaliów i produktów pokrewnych (o 9,9%). Jednocześnie o 17,8% spadły ceny importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych.

W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano pogorszenie wskaźnika terms of trade z 108,5 w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 93,0, co spowodowane było większym wzrostem cen towarów importowanych (23,5%) niż eksportowanych (14,9%). W imporcie zwiększyły się ceny m.in. różnych wyrobów przemysłowych (o 32,3%), maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 19,0%) oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 24,0%). W eksporcie wzrosły ceny m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 22,8%) oraz w niewielkim stopniu – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 1,0%), natomiast obniżyły się ceny m.in. chemikaliów i produktów pokrewnych (o 5,5%).

Obroty handlu zagranicznego w cenach bieżących kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2009						2008	2009
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-V 2008=100			I-V	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	164305,0	37240,9	49075,8	95,2	76,7	66,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	140485,7	31893,3	42065,6	97,0	78,3	68,4	83,9	85,5
w tym Unia Europejska	130600,9	29667,1	39134,1	96,0	77,5	67,7	78,8	79,5
w tym strefa euro	93214,6	21166,5	27919,4	98,7	79,7	69,6	54,7	56,7
Kraje rozwijające się	11312,5	2537,4	3327,7	103,0	82,1	70,7	6,4	6,9
Kraje Europy Śr.-Wsch.	12506,8	2810,2	3682,5	74,5	59,5	51,2	9,7	7,6
IMPORT	178450,3	40496,0	53391,8	87,0	70,2	61,2	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	122238,5	27733,3	36553,1	84,8	68,4	59,6	70,3	68,5
w tym Unia Europejska	108209,4	24557,2	32369,5	83,4	67,2	58,6	63,3	60,6
w tym strefa euro	85472,2	19396,1	25565,6	83,1	67,0	58,5	50,1	47,9
Kraje rozwijające się	38247,2	8656,2	11410,9	102,6	82,6	72,0	18,2	21,4
Kraje Europy Śr.-Wsch.	17964,6	4106,5	5427,8	76,0	61,8	54,1	11,5	10,1
SALDO	-14145,3	-3255,1	-4316,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	18247,2	4160,0	5512,5	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	22391,5	5109,9	6764,6	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	7742,4	1770,4	2353,8	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-26934,7	-6118,8	-8083,2	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-5457,8	-1296,3	-1745,3	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, osłabieniu udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej, towarzyszył wzrost znaczenia krajów rozwijających się (w tym głównie Chin i Republiki Korei po stronie importu). Udział krajów rozwiniętych wzrósł w eksporcie ogółem, a zmniejszył się w imporcie.

W porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku odnotowano obniżenie się eksportu do krajów Unii Europejskiej o 4,0% do 130600,9 mln zł oraz spadek importu z tych krajów o 16,6% do 108209,4 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 22391,5 mln zł wobec 6229,0 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 29667,1 mln EUR, a w imporcie 24557,2 mln EUR i były niższe odpowiednio o 22,5% i o 32,8%. Dodatkowo saldo wyniosło 5109,9 mln EUR wobec 1731,6 mln EUR przed rokiem. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 79,5% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 60,6% wartości importu (wobec odpowiednio 78,8% i 63,3% przed rokiem).

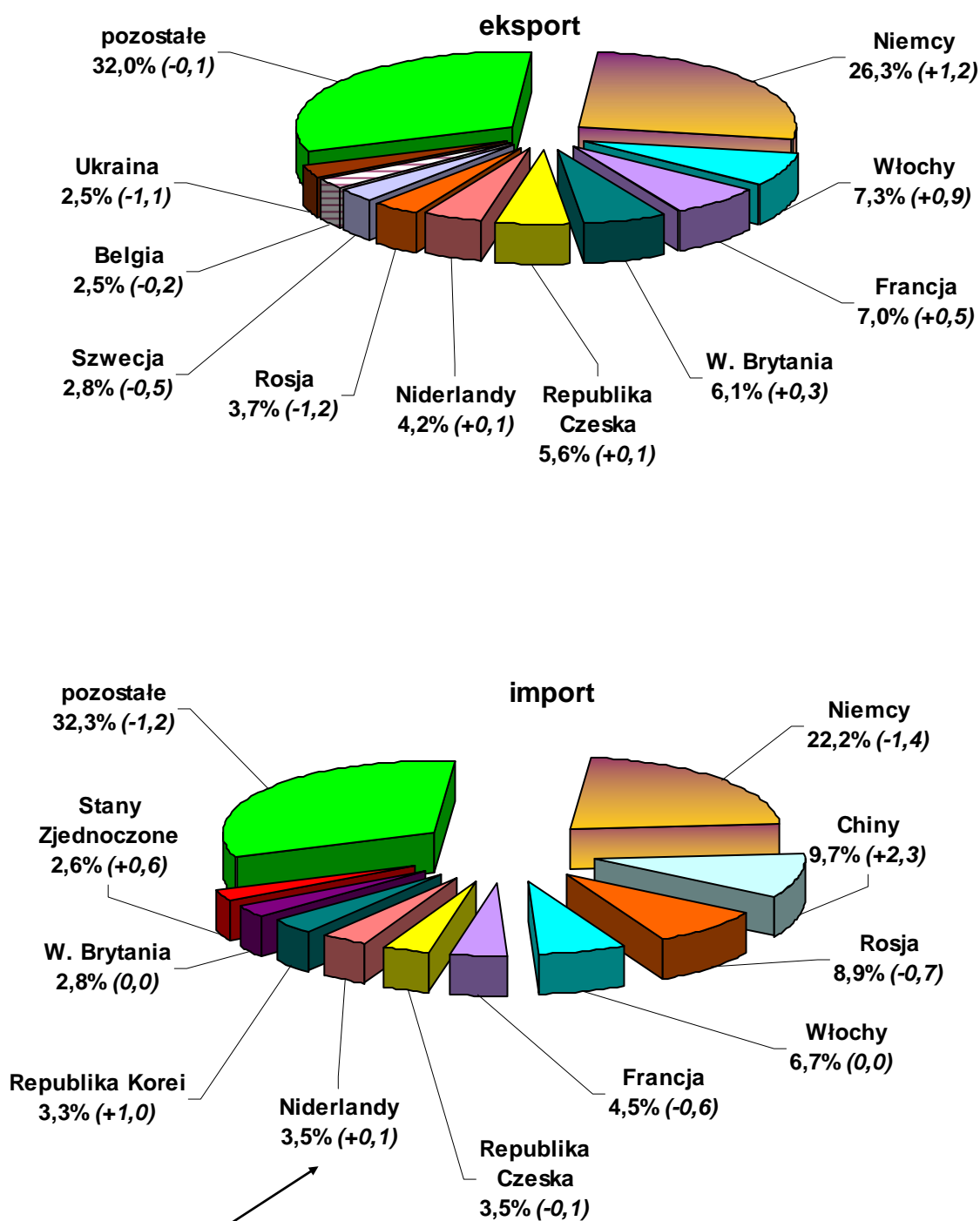
Wartość eksportu do Niemiec nieznacznie spadła – o 0,1% do poziomu 43209,5 mln zł (9807,4 mln EUR), natomiast importu z tego kraju – zmniejszyła się o 18,2% do 39547,5 mln zł (8977,1 mln EUR). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem 3662,0 mln zł (830,3 mln EUR) wobec ujemnego salda 5110,4 mln zł (minus 1443,1 mln EUR) przed rokiem.

Udział Niemiec w eksporcie ogółem wzrósł z 25,1% do 26,3%, a w imporcie ogółem obniżył się z 23,6% do 22,2%. W wymianie z Niemcami wg grup SITC odnotowano m.in. wzrost eksportu samochodów osobowych i odbiorników telewizyjnych oraz spadek eksportu m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części, elektrycznego sprzętu przekątnikowego oraz innych wyrobów z metali nieszlachetnych. W imporcie obniżyła się wartość dostaw m.in. pojazdów mechanicznych do transportu towarów, części i akcesoriów do pojazdów oraz przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Włochy (7,3%), Francja (7,0%), W. Brytania (6,1%), Republika Czeska (5,6%), Niemcy (4,2%), Rosja (3,7%), Szwecja (2,8%), Belgia i Węgry (po 2,5%), a w imporcie – Chiny (9,7%), Rosja (8,9%), Włochy (6,7%), Francja (4,5%), Republika Czeska i Niemcy (po 3,5%), Republika Korei (3,3%), W. Brytania (2,8%) oraz Stany Zjednoczone (2,6%).

Obroty towarowe z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, zmniejszyły się w eksporcie o 25,5% do poziomu 12506,8 mln zł (2810,2 mln EUR), a w imporcie o 24,0% do 17964,6 mln zł (4106,5 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 5457,8 mln zł (minus 1296,3 mln EUR) wobec ujemnego salda 6851,2 mln zł (minus 1914,1 mln EUR) przed rokiem. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 7,6% eksportu ogółem, a import – 10,1% importu ogółem (przed rokiem odpowiednio 9,7% i 11,5%).

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW
HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–maj 2009 r.**

Zmiany do I–V 2008 r. (w pkt proc.)

Po pięciu miesiącach br. Rosja zajmowała 7 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 3 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek (przed rokiem odpowiednio 6 i 2). Eksport do Rosji obniżył się o 27,1% i wyniósł 6127,4 mln zł (1376,9 mln EUR), natomiast import z Rosji zmniejszył się o 19,7% do poziomu 15814,2 mln zł (3621,4 mln EUR). Ujemne saldo obrotów wyniosło 9686,8 mln zł (minus 2244,5 mln EUR) wobec minus 11295,3 mln zł (minus 3165,8 mln EUR) przed rokiem. W porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku udział Rosji w obrotach ogółem zmniejszył się z 4,9% do 3,7% w eksporcie oraz z 9,6% do 8,9% w imporcie.

W obrotach z Rosją wg grup SITC obniżył się eksport m.in. pojazdów mechanicznych do transportu towarów, samochodów osobowych, części i akcesoriów do pojazdów oraz urządzeń domowych elektrycznych i nieelektrycznych, natomiast wzrósł eksport m.in. owoców i orzechów świeżych lub suszonych, statków, łodzi i konstrukcji pływających oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. Na spadek importu wpłynęło przede wszystkim obniżenie wartości dostaw ropy naftowej, przy jednoczesnym wzroście importu m.in. węgla.

W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, wzrósł eksport napojów i tytoniu, olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych, żywności i zwierząt żywych oraz różnych wyrobów przemysłowych, natomiast w pozostałych sekcjach odnotowano spadek wartości dostaw. W ramach importu więcej sprowadzono napojów i tytoniu, żywności i zwierząt żywych oraz różnych wyrobów przemysłowych, przy spadku obrotów w pozostałych sekcjach. W strukturze towarowej eksportu zwiększył się udział m.in. żywności i zwierząt żywych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz różnych wyrobów przemysłowych, a najbardziej obniżył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz w mniejszym stopniu – m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W imporcie odnotowano wzrost udziału m.in. różnych wyrobów przemysłowych, żywności i zwierząt żywych, przy znacznym spadku udziału paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych i nieco mniejszym – m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2009		I-V 2008	I-V 2009
	w mln zł	I-V 2008=100	struktura w %	
EKSPORT	164305,0	95,2	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	16184,4	120,0	7,8	9,9
Napoje i tytoń	2331,0	157,7	0,9	1,4
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	3027,3	77,0	2,3	1,8
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	4429,1	63,7	4,0	2,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	343,3	145,3	0,1	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	12780,7	97,5	7,6	7,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	31446,4	82,5	22,1	19,1
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	71157,9	97,3	42,4	43,3
Różne wyroby przemysłowe	22495,1	102,3	12,8	13,7
IMPORT	178450,3	87,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	12632,2	114,5	5,4	7,1
Napoje i tytoń	1076,1	129,2	0,4	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	4500,6	73,2	3,0	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	14286,1	63,2	11,0	8,0
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	651,7	89,6	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	24591,4	90,6	13,2	13,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	31461,6	78,7	19,5	17,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	63401,9	85,3	36,2	35,5
Różne wyroby przemysłowe	19467,5	109,8	8,6	10,9

Eksport **produktów rolno-spożywczych**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, był wyższy o 23,5% i wyniósł 19560,2 mln zł (4430,8 mln EUR), a import wzrósł o 14,0% i ukształtował się na poziomie 15793,4 mln zł (3582,0 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 3766,8 mln zł (848,8 mln EUR) wobec dodatniego salda 1988,7 mln zł (556,4 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się z 9,2% do 11,9% w eksporcie oraz z 6,8% do 8,9% w imporcie, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku.

Wzrost obrotów towarami rolno-spożywczymi odnotowano ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 46,3%, do krajów rozwijających się o 38,8% oraz do krajów rozwiniętych o 20,0% (w tym do krajów UE o 19,6%). Import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 17,9%, z krajów rozwiniętych o 14,5% (w tym z krajów UE o 16,7%), a z krajów rozwijających się o 12,0%.

W strukturze geograficznej eksportu produktów rolno-spożywczych wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej z 9,0% w okresie styczeń–maj ub. roku do 10,7% oraz krajów rozwijających się z 5,9% do 6,6%, natomiast obniżył się – krajów rozwiniętych z 85,1% do 82,7% (w tym krajów UE - z 81,2% do 78,7%). W imporcie obniżył się udział krajów rozwijających się z 21,8% do 21,4%, natomiast zwiększył się udział krajów rozwiniętych z 76,2% do 76,5% (w tym krajów UE – z 69,1% do 70,7%), a z krajów Europy Środkowo-Wschodniej z 2,0% do 2,1%.

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2009							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-V 2008=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-V 2008=100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze ..	19560,2	4430,8	123,5	100,0	15793,4	3582,0	114,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	8860,6	2007,1	126,0	45,3	6401,4	1449,4	123,7	40,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego ...	6053,9	1373,5	107,2	30,9	4061,0	922,2	130,8	25,7
Produkty pochodzenia roślinnego	4242,5	958,6	148,8	21,7	4605,0	1045,7	96,2	29,2
Oleje i tłuszcze.....	403,2	91,6	129,7	2,1	726,0	164,7	92,2	4,6

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 14758,3 mln zł, tj. o 15,9% więcej niż w okresie styczeń–maj ub. roku, a import – 30603,8 mln zł, tj. o 1,1% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 15845,5 mln zł (przed rokiem minus 17527,9 mln zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 9,0%, a w imporcie – 17,1% (przed rokiem odpowiednio 7,4% i 14,8%).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w okresie styczeń–maj br. stanowiła 6,8% eksportu i 4,5% importu ogółem, wobec odpowiednio 6,7% i 4,4% w ub. roku.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, obniżył się udział importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 63,2% do 59,8% oraz dóbr inwestycyjnych – z 17,5% do 17,1%, natomiast wzrósł udział importu towarów konsumpcyjnych z 19,3% do 23,1%. Odnotowano spadek importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie o 17,6%, a dóbr inwestycyjnych o 14,8%, natomiast w kategorii towarów konsumpcyjnych wystąpił wzrost o 3,9%.

Rozdysponowanie i dynamika importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2008	I-V 2009	
	struktura w %		I-V 2008=100
IMPORT	100,0	100,0	87,0
Dobra inwestycyjne.....	17,5	17,1	85,2
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	76,2	84,2	94,2
środki transportu przemysłowe	23,8	15,8	56,5
Towary konsumpcyjne	19,3	23,1	103,9
w tym:			
towary nietrwałego użytku	27,9	27,7	103,3
samochody osobowe	20,6	15,4	77,4
Zużycie pośrednie	63,2	59,8	82,4
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	48,3	47,5	81,1
paliwa i smary nieprzetworzone.....	14,9	15,0	83,0
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	14,0	16,9	99,5
części i akcesoria dla środków transportu	11,4	11,0	79,3
EKSPORT	100,0	100,0	95,2
Dobra inwestycyjne.....	12,0	13,0	103,8
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	61,3	62,8	106,3
środki transportu przemysłowe	38,7	37,2	99,8
Towary konsumpcyjne	33,6	39,7	112,2
w tym:			
towary nietrwałego użytku	27,0	25,0	103,8
samochody osobowe	18,2	19,4	119,4
Zużycie pośrednie	54,4	47,3	82,8
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	50,8	49,0	79,9
części i akcesoria dla środków transportu	23,1	23,5	84,3
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	13,6	15,2	92,3

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego¹⁰ w maju br. zamknął się dodatnim saldem w kwocie 207 mln EUR, wobec minus 1781 mln EUR w maju ub. roku (poprawa o 1988 mln EUR). Na zmianę salda z ujemnego na dodatnie wpłynęła poprawa salda obrotów towarowych i dochodów.

Saldo obrotów towarowych w maju br. było ujemne i wyniosło 58 mln EUR (przed rokiem minus 1413 mln EUR). Wpływy za eksport towarów obniżyły się o 23,8% do 7587 mln EUR, a wypłaty za import zmniejszyły się o 32,8% do 7645 mln EUR.

¹⁰ Opracowano na podstawie materiałów „Bilans Płatniczy” przekazanych przez NBP.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Saldo usług w maju br. było dodatnie i wyniosło 235 mln EUR (przed rokiem 249 mln EUR). Przychody z eksportu usług zmniejszyły się w skali roku o 25,2% (do 1516 mln EUR), a rozchody z tytułu importu usług obniżyły się o 28,0% (do 1281 mln EUR). Na wartość salda usług złożyły się: dodatnie saldo usług transportowych (194 mln EUR), dodatnie saldo podróży zagranicznych (63 mln EUR) oraz ujemne saldo pozostałych usług (22 mln EUR).

Saldo dochodów w maju br. ukształtowało się na poziomie minus 437 mln EUR (przed rokiem minus 1058 mln EUR). Złożyły się na nie przychody w wysokości 545 mln EUR (spadek o 19,3% w ujęciu rocznym) i rozchody w wysokości 982 mln EUR (spadek odpowiednio o 43,3%).

Saldo transferów bieżących w maju br. było dodatnie i wyniosło 467 mln EUR (wobec 441 mln EUR przed rokiem). Wartość przychodów zmniejszyła się w porównaniu z majem ub. roku o 3,3% (do 809 mln EUR), a wartość rozchodów obniżyła się o 13,6% (do 342 mln EUR).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	V 2008	V 2009	zmiana do V 2008
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-1781	207	1988
Saldo obrotów towarowych	-1413	-58	1355
Eksport	9959	7587	-2372
Import.....	11372	7645	-3727
Saldo usług	249	235	-14
Przychody.....	2028	1516	-512
Rozchody.....	1779	1281	-498
Saldo dochodów	-1058	-437	621
Przychody.....	675	545	-130
Rozchody.....	1733	982	-751
Saldo transferów bieżących	441	467	26
Przychody.....	837	809	-28
Rozchody.....	396	342	-54

Pieniądz

W końcu I półrocza br. **подаż pieniądza M3** wyniosła 693593,1 mln zł i była o 4,1% wyższa niż w końcu ub. roku oraz o 14,3% większa niż przed rokiem.

Komponenty podaży pieniądza (M3) oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009		
	VI	XII	VI	zmiana w stosunku do	
				VI 2008	XII 2008
	w mln zł				
Podaż pieniądza (M3)	606583,1	666304,6	693593,1	87010,0	27288,6
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	81910,8	90741,2	92267,3	10356,5	1526,1
depozyty i inne zobowiązania	513647,4	569571,9	595294,9	81647,5	25723,0
pozostałe składniki M3.....	11024,8	5991,5	6031,0	-4993,8	39,5
Aktywa zagraniczne netto.....	95835,8	47887,7	57085,1	-38750,7	9197,4
Aktywa krajowe netto	510747,3	618416,8	636508,0	125760,7	18091,2
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-104004,5	-141539,1	-166277,6	-62273,1	-24738,4

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu półrocza br. wyniosły 92267,3 mln zł i zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 1,7% oraz o 12,6% w skali roku.

W czerwcu br. **depozyty i inne zobowiązania**, tj. główna pozycja w strukturze podaży pieniądza (M3), wyniosły 595294,9 mln zł i były wyższe w porównaniu ze stanem w końcu ub. roku o 4,5%. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 9,7%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 2,4% oraz instytucji samorządowych – o 16,9%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec: przedsiębiorstw – o 0,9%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 2,2% oraz funduszy ubezpieczeń społecznych – o 49,6%.

W porównaniu z czerwcem ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 15,9%, w tym depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 24,7%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 14,3%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 5,9% oraz przedsiębiorstw – o 7,2%. Zmniejszył się stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 34,2% oraz instytucji samorządowych – o 4,1%.

Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu I półrocza br. 6031,0 mln zł. Wartość tej pozycji wzrosła w stosunku do stanu w końcu ub. roku o 0,7%, zaś w skali roku zmniejszyła się – o 45,3%.

Najwyższy udział w strukturze zasobów pieniądza miały **należności**, których przyrost był jednocześnie głównym czynnikiem generującym pieniądz. Wyniosły one 683245,9 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 5,3%, w tym wzrosły należności od: gospodarstw domowych – o 8,1%, przedsiębiorstw – o 0,9%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 4,1%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 0,6% oraz instytucji samorządowych – o 3,0%. W końcu czerwca br. należności od funduszy ubezpieczeń społecznych wyniosły 200,0 mln zł, podczas gdy w grudniu ub. roku należności tych nie zanotowano.

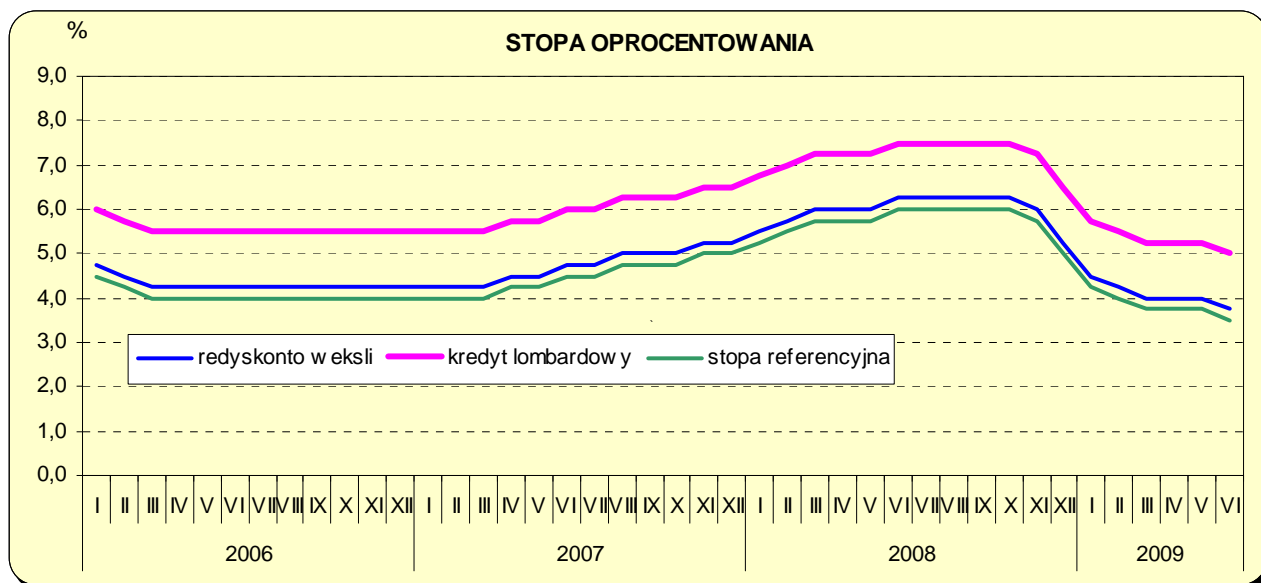
W stosunku do stanu na koniec czerwca ub. roku należności były wyższe o 26,7%, w tym wzrosły należności: od gospodarstw domowych – o 35,7%, przedsiębiorstw – o 14,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 18,5%, instytucji samorządowych – o 24,7% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 23,4%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu czerwca br. 119539,7 mln zł i zwiększyło się w porównaniu z końcem grudnia ub. roku o 7,8%, a w skali roku o 58,3%.

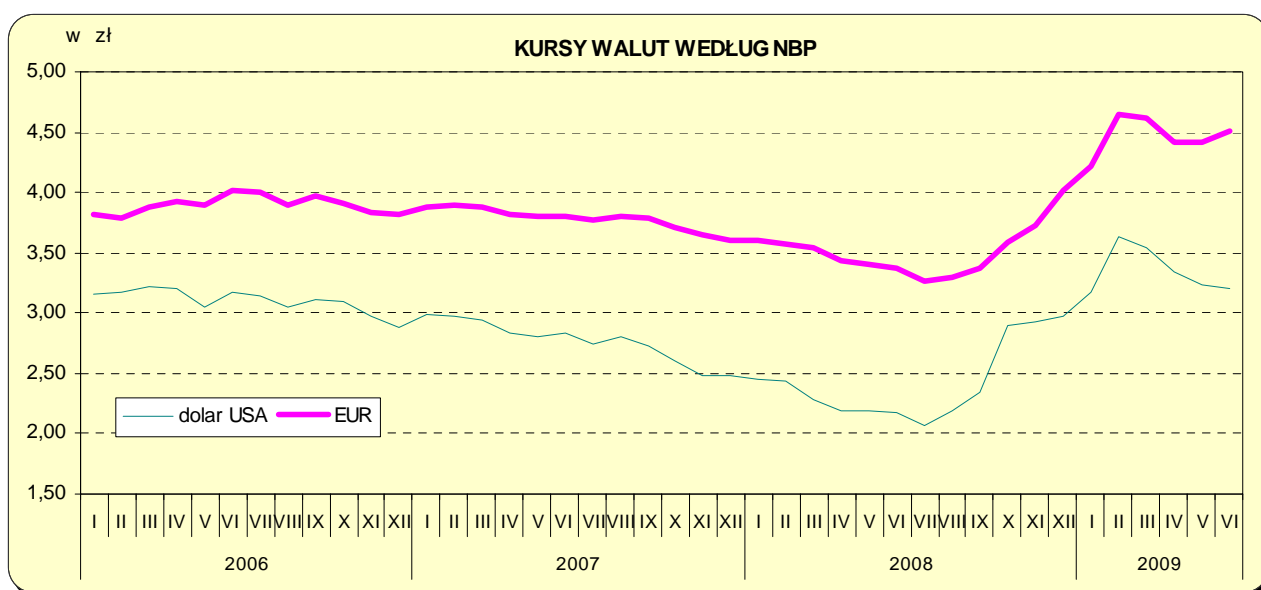
Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza była wartość **aktywów zagranicznych netto**, które w końcu I półrocza br. wyniosły 57085,1 mln zł. Ich wartość w porównaniu do grudnia ub. roku zwiększyła się o 19,2%, zaś w skali roku zmniejszyła się o 40,4%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 166277,6 mln zł, które pogłębiło się w relacji do stanu w końcu czerwca ub. roku o 24738,4 mln zł, a w skali roku o 62273,1 mln zł.

W dniu 25 czerwca br. w Narodowym Banku Polskim **podstawowe stopy procentowe** zostały obniżone: stopa redyskontowa weksli z 4,00% do 3,75%, stopa kredytu lombardowego z 5,25% do 5,00%, stopa referencyjna z 3,75% do 3,50% oraz stopa depozytowa z 2,25% do 2,00%.

Średni **kurs euro** w NBP wyniósł w I półroczu br. 447,07 zł/100EUR i zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 28,0%. Średni miesięczny kurs euro wyniósł w czerwcu br. 450,81 zł/100 EUR i wzrósł w stosunku do grudnia ub. roku o 12,2%, w skali roku – o 33,5%, a w porównaniu z majem br. zwiększył się o 2,2%.

Średni **kurs dolara amerykańskiego** w NBP wyniósł w I półroczu br. 335,68 zł/100USD i wzrósł w skali roku o 46,9%. Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego wyniósł w czerwcu br. 321,46 zł/100USD i wzrósł w stosunku do grudnia ub. roku o 8,2%, w skali roku – o 48,2%, natomiast w skali miesiąca notowano jego spadek o 0,6%.

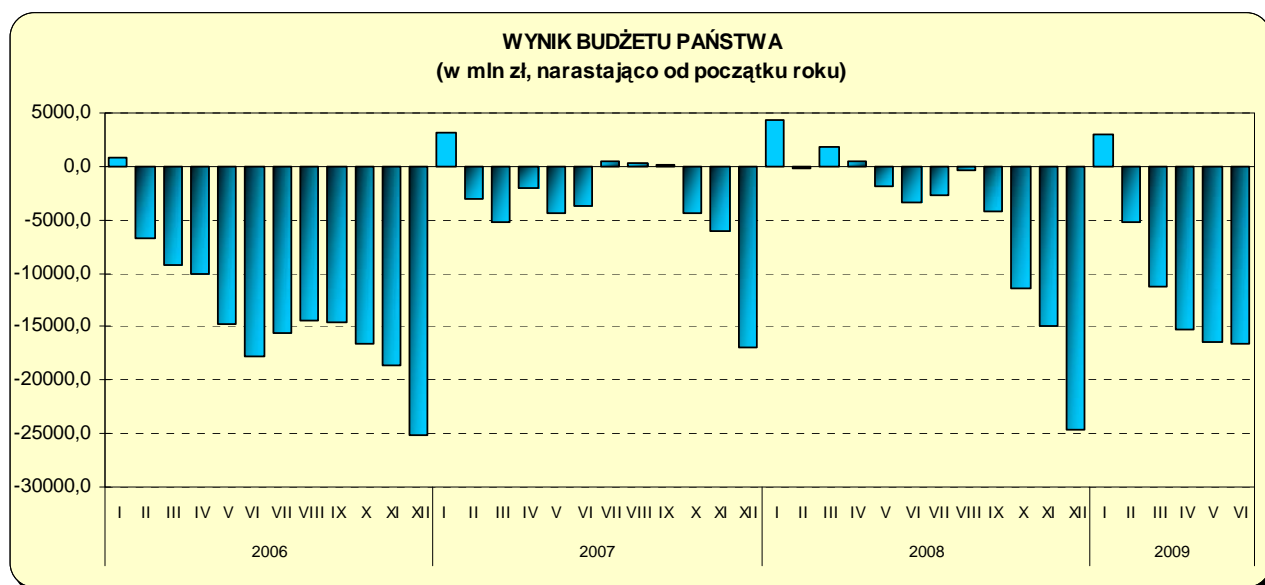
Budżet państwa

W okresie styczeń–czerwiec br. **dochody** budżetu państwa¹¹ wyniosły 134330,7 mln zł, **wydatki** – 150987,1 mln zł, **deficyt** – 16656,4 mln zł (co stanowiło odpowiednio 44,3%, 47,0% i 91,6% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.).

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2009 r.	I–VI 2009		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
	w mln zł		w %	
Dochody ogółem	303034,8	134330,7	44,3	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	269433,3	113312,5	42,1	84,4
podatki pośrednie	178064,0	74576,7	41,9	55,5
w tym podatek akcyzowy	58110,0	25316,9	43,6	18,8
podatek dochodowy od osób prawnych	33120,0	12211,1	36,9	9,1
podatek dochodowy od osób fizycznych	40250,0	16953,7	42,1	12,6
dochody państwowych jednostek budżetowych	16764,1	8675,2	51,7	6,5
w tym wpływy z cła	2032,0	844,4	41,6	0,6
pozostałe dochody	1235,2	895,8	72,5	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	33601,5	21018,2	62,6	15,6
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	12427,9	9091,9	73,2	6,7
fundusze strukturalne i inne	21173,6	11926,3	56,3	8,9
Wydatki ogółem	321221,1	150987,1	47,0	100,0
w tym:				
obsługa długu krajowego	26560,9	11778,5	44,3	7,8
obsługa zadłużenia zagranicznego	6180,0	5214,6	84,4	3,5
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	12373,8	8436,1	68,2	5,6
dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15874,4	7717,4	48,6	5,1
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	30958,3	17031,3	55,0	11,3
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	45320,1	26340,2	58,1	17,4
Deficyt	-18186,3	-16656,4	91,6	x
Finansowanie deficytu				
źródła krajowe	12611,9	16939,9	134,3	x
źródła zagraniczne	5574,4	-283,5	x	x

¹¹ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–czerwiec 2009 r.”

W okresie styczeń–czerwiec br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 1,0 pkt proc. niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 74576,7 mln zł (tj. o 4,5% mniej niż przed rokiem), w tym z podatku akcyzowego – 25316,9 mln zł (o 5,7% więcej niż przed rokiem). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 55,5% i 18,8%. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 6,5%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły 12211,1 mln zł (o 14,7% mniej niż przed rokiem), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – 16953,7 mln zł (o 5,1% mniej). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 9,1% i 12,6%. Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–czerwiec br. 15,6% dochodów ogółem, z tego na Wspólną Politykę Rolną i Rybacką przypadła 6,7%, a na fundusze strukturalne i inne – 8,9%.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–czerwiec br. była o 4,6 pkt proc. wyższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 26340,2 mln zł i stanowiły 58,1% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 17,4%. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 11,3% wydatków ogółem. W okresie styczeń–czerwiec br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 7717,4 mln zł, a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 17031,3 mln zł. Stanowiło to odpowiednio 5,1% i 11,3% wydatków ogółem.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–V 2009			I–V 2008	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej w %	I–V 2008=100	struktura w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	22094,1	39,9	116,0	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	810,1	37,7	115,6	3,7	3,7
nauka	427,7	35,2	93,1	1,9	2,4
oświata i wychowanie	486,4	39,9	110,8	2,2	2,3
szkolnictwo wyższe	9,4	36,4	128,8	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	79,8	37,7	119,8	0,4	0,3
ochrona zdrowia	890,7	38,0	96,6	4,0	4,8
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.....	38,3	41,1	111,0	0,2	0,2
administracja publiczna	3642,3	41,7	107,5	16,5	17,8
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	701,9	40,6	107,6	3,2	3,4
wymiar sprawiedliwości	3635,9	41,4	110,4	16,5	17,3
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4576,0	44,9	115,2	20,7	20,9
obrona narodowa	4931,9	40,1	135,6	22,3	19,1

W okresie styczeń–maj 2009 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 16,0% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,3% (wobec 17,2% przed rokiem).

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W I półroczu br. na Rynku Głównym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowało 6 spółek, a 4 wycofały się, w związku z tym liczba notowanych spółek zwiększyła się do 376. Pomimo utrzymującej się tendencji spadkowej kursów akcji kapitalizacja na ostatniej sesji w kwartale była wyższa o 81,6 mld zł w relacji do ostatniej sesji w 2008 r. (tj. o 17,5%) i wyniosła 546,7 mld zł.

Obroty w segmencie kasowym Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009			
	I–VI	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	I–VI	I–VI 2008=100
	w mln zł								
Akcje									
Sesyjne	169811,0	100899,9	68911,1	75283,1	74863,7	63813,8	82206,9	146020,7	86,0
Pozasesyjne	5785,9	2533,7	3252,2	1695,7	2937,5	1767,4	2049,8	3817,1	66,0
Prawa do akcji									
Sesyjne	612,2	291,7	320,5	54,7	115,1	70,4	549,91	620,3	101,3
Pozasesyjne	144,4	2,4	142,0	1,0	37,0	0,2	4,8	5,0	3,5
Prawa poboru									
Sesyjne	144,5	109,9	34,6	22,7	9,4	0,1	1,6	1,6	1,1
Pozasesyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4	0,0	0,1	0,1	–
Obligacje									
Skarbu Państwa									
Sesyjne	1607,4	892,7	714,7	615,5	2249,7	809,3	746,4	1555,7	96,8
Pozasesyjne	353,2	191,5	161,7	0,6	145,9	34,1	1,7	35,8	10,1
Obligacje									
Korporacyjne									
Sesyjne	0,3	0,3	0,0	0,0	26,7	0,0	0,01	0,0	–
Certyfikaty									
Inwestycyjne									
Sesyjne	189,4	125,0	64,4	53,7	430,5	47,5	34,3	81,8	43,2
Pozasesyjne	0,7	0,5	0,2	5,0	1,3	0,0	0,0	0,0	–
Produkty									
strukturyzowane									
Sesyjne	71,7	51,2	20,5	28,2	56,2	68,3	50,6	118,9	165,8
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	0,4	0,0	0,4	–

W końcu I półrocza br. łączna wartość obrotów akcjami wyniosła 149837,8 mln zł (o 14,7% mniej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), co wynikało ze spadku w ciągu roku wartości transakcji sesyjnych i transakcji pozasesyjnych (pakietowych), spowodowanym wycofywaniem się inwestorów instytucjonalnych. Obroty prawami do akcji w transakcjach sesyjnych wyniosły 620,3 mln zł (o 1,3% więcej niż przed rokiem). Wartość transakcji pakietowych tym instrumentem wyniosła 5,0 mln zł (spadek o 96,5% w skali roku). Obroty prawami poboru w transakcjach sesyjnych wyniosły 1,6 mln zł i obniżyły się o 98,9%. Obroty obligacjami Skarbu Państwa w systemie transakcji sesyjnych zmniejszyły się o 3,2% i wyniosły 1555,7 mln zł, a transakcje pakietowe tym instrumentem obniżyły się o 89,9% – do 35,8 mln zł. Obroty certyfikatami inwestycyjnymi w systemie transakcji sesyjnych ukształtowały się na poziomie 81,8 mln zł (spadek o 56,8% w skali roku). Natomiast obroty produktami strukturyzowanymi wzrosły do 118,9 mln zł (o 65,8%).

Utrzymująca się bessa na Giełdowym Rynku Papierów Wartościowych negatywnie wpłynęła na poziom indeksów giełdowych: w końcu I półrocza br. WIG był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 26,1%. Najgłębszy spadek odnotowano w sektorze bankowym (o 38,2%), deweloperskim (o 27,7%), oraz budowlanym (o 24,6%). W podobnej skali jak indeks główny obniżył się WIG-PL (o 25,9%). W rezultacie spadków kursów akcji w sektorze dużych spółek, WIG-20 obniżył się o 28,1%. Spadki w sektorze średnich i małych spółek spowodowały obniżenie indeksów mWIG40 i sWIG80 odpowiednio o 33,2% i o 17,9%.

Wartość indeksów giełdowych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009		
	stan na ostatniej sesji w okresie						
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	IV-VI 2008=100
WIG	48011,3	41146,3	37367,3	27228,6	24036,1	30419,0	73,9
WIG-PL	47529,9	40550,5	37207,9	27167,3	23817,2	30052,8	74,1
WIG-BANKI	6630,6	6009,9	5956,6	4390,9	2798,5	3716,6	61,8
WIG- BUDOW	8654,3	6754,7	6021,3	4330,0	4136,6	5095,6	75,4
WIG-INFO	1647,1	1302,8	1264,8	938,8	891,3	1100,5	84,5
WIG-MEDIA	4138,1	3435,9	3332,6	2580,8	2096,9	2477,0	72,1
WIG-PALIWA	2858,6	2320,1	2401,1	1889,5	1799,6	2065,0	89,0
WIG-SPOŻYW	2897,6	2306,4	1837,9	1354,5	1407,2	2291,0	99,3
WIG-TELEKOM	1234,9	1206,3	1308,9	1107,3	1103,2	1029,4	85,3
WIG-CHEMIA	—	—	3564,0	1823,6	2201,4	2935,3	—
WIG-DEWEL	3941,8	2896,1	2119,6	1288,7	1463,5	2092,5	72,3
TECHWIG	960,9	—	—	—	—	—	—
WIG-20	2981,1	2591,1	2384,2	1789,7	1511,9	1862,4	71,9
mWIG40	3363,1	2649,9	2252,2	1511,3	1381,7	1769,5	66,8
sWIG80	14067,1	11346,3	9460,3	6852,8	6971,8	9320,0	82,1

Obroty w segmencie transakcji terminowych Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009			
	I-VI	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	I-VI 2008=100
	w mln zł								
Kontrakty terminowe									
Sesyjne	262300,4	132414,3	129886,1	202353,7	198221,5	89050,8	121213,5	210264,3	80,2
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	1044,6	1856,5	2901,2	–
Opcje indeksowe									
Sesyjne	218,4	121,2	97,2	122,5	122,2	97,2	94,5	191,7	87,8
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	–
Jednostki indeksowe									
Sesyjne	5,0	3,5	1,5	5,2	5,7	4,3	2,3	6,6	132,0
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	–

W I połowie br. transakcje sesyjne kontraktami terminowymi wyniosły 210264,3 mln zł (o 19,8% mniej niż przed rokiem), transakcje sesyjne opcjami indeksowymi – 191,7 mln zł (o 12,2% mniej), a transakcje sesyjne jednostkami indeksowymi – 6,6 mln zł (wzrost o 32,0% w skali roku). Od początku roku transakcje na rynku terminowym są zawierane również w systemie pozasesyjnym.

W I półroczu br. na Rynku NewConnect debiutowało 8 spółek, wycofała się 1 spółka, w związku z tym liczba notowanych spółek wzrosła do 91. Kapitalizacja tego rynku na ostatniej sesji w I półroczu br. wyniosła 1473,0 mln zł. Utrzymująca się spadkowa tendencja kursów akcji spowodowała obniżenie wskaźnika tego rynku – NCIndex do 39,83 pkt (wobec 63,90 pkt przed rokiem). Wartość obrotów rynku w omawianym okresie wyniosła 308,5 mln zł (wobec 608,0 mln zł przed rokiem).

Obroty na Rynku NewConnect kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009			
	I–VI	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	I–VI	I–VI
	w mln zł								2008=100
Akcje									
Sesyjne	530,2	285,9	244,3	135,9	71,8	70,4	223,7	294,0	55,5
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	9,6	4,3	13,9	–
Prawa do akcji									
Sesyjne	76,4	55,6	20,8	7,9	2,8	0,01	0,0	0,0	–
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	–
Prawa poboru									
Sesyjne	1,4	–	1,4	0,2	0,0	0,0	0,4	0,4	28,6
Pozasesyjne	–	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	–

Przyjazdy i wyjazdy z Polski – ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen¹²

Odprawy osobowego ruchu granicznego¹³ w pierwszym półroczu br. rejestrowano na 56 przejściach (w I półroczu ub. roku na 59 przejściach), zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach i w portach morskich. Według danych Straży Granicznej, w I półroczu br. dokonano 12,6 mln odpraw osób w ruchu granicznym między Polską a krajami spoza obszaru Schengen; w analogicznym okresie ub. roku odnotowano 18,1 mln odpraw¹⁴. W II kwartale br. odprawiono 6,8 mln osób, tj. o 22,3% mniej niż przed rokiem.

¹² Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej Polska została włączona do obszaru Schengen 21 grudnia 2007 r. (wraz z Estonią, Łotwą, Litwą, Czechami, Słowacją, Węgrami, Maltą i Słowenią). W rezultacie (z powodu zaprzestania rejestracji ruchu granicznego ludności między państwami strefy Schengen) istotnemu ograniczeniu uległ zakres informacji statystycznych dotyczących ruchu granicznego.

¹³ Odprawy osób rozumiane są jako liczba przekroczeń granicy (tj. suma wjazdów i wyjazdów z Polski). Jedna osoba kilkakrotnie wjeżdżająca do lub wyjeżdżająca z Polski jest ujmowana w danych Straży Granicznej jako kilka osób.

¹⁴ Dane nie w pełni porównywalne – dane za I półrocze 2008 r. obejmują wszystkie odprawy w ruchu lotniczym, gdzie zasady strefy Schengen wprowadzono dopiero z dniem 30 marca 2008 r.

W I półroczu br. **poza granicę strefy Schengen wyjechało 3,3 mln Polaków**, tj. o 44,8% mniej w porównaniu z I półroczem ub. roku, kiedy wyjechało 6,0 mln osób. Najwięcej obywateli polskich (1,3 mln) wyjeżdżało przez lądowe przejście graniczne z Ukrainą (w I półroczu ub. roku – 2,9 mln), a przez przejścia z Białorusią i Rosją – odpowiednio 0,2 mln i 0,1 mln osób (w I półroczu ub. roku po 0,3 mln osób przez przejścia graniczne do każdego z tych państw). Przy wyjeździe poza strefę Schengen Polacy najczęściej korzystali z przejść drogowych i z transportu lotniczego (po 1,6 mln osób), a drogą morską do krajów spoza strefy Schengen udało się ok. 21 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio – 3,4 mln, 2,5 mln oraz 32 tys. wyjeżdżających Polaków).

W I półroczu br. na granicy wschodniej oraz na lotniskach i w portach morskich zarejestrowano prawie 3,1 mln **cudzoziemców wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen**, tj. o 1,8 % mniej w porównaniu z I półroczem ub. roku. Straż Graniczna zarejestrowała ponad 1,4 mln przyjazdów obywateli Ukrainy (w I półroczu ub. roku 1,0 mln). Do Polski przyjechało 0,9 mln obywateli Białorusi, natomiast obywateli Rosji – 0,3 mln (w I półroczu ub. roku odpowiednio 0,7 mln i 0,4 mln). W porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku do Polski przyjechało o 40,7% więcej obywateli Ukrainy i o 21,2% więcej obywateli Białorusi, natomiast o 21,3% mniej obywateli Rosji. Obcokrajowcy przyjeżdżający do Polski korzystali głównie z przejść drogowych – 2,5 mln przyjazdów, a z lotniczych – 0,4 mln osób. W I półroczu ub. roku z przejść drogowych skorzystało niewiele ponad 1,9 mln, a z lotniczych – 0,9 mln cudzoziemców.

Na wschodniej granicy Polski (bez Litwy), będącej równocześnie granicą UE, dokonano 8,6 mln odpraw, tj. o 24,2% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W okresie styczeń–czerwiec br. ruch lądowy na granicy wschodniej stanowił 68,1% rejestrowanych przyjazdów i wyjazdów (62,2% w analogicznym okresie ub. roku). Liczba przyjeżdżających cudzoziemców na tej granicy zwiększyła się o 21,0%, a liczba wyjeżdżających Polaków obniżyła się o 51,8%, w porównaniu z I półroczem ub. roku. Największy ruch graniczny zanotowano na przejściach lądowych z Ukrainą – 5,4 mln przekroczeń granicy, przy czym odprawy Polaków stanowiły 48,7% (przed rokiem 74,0%). Granicę z Białorusią przekroczyło 2,5 mln osób. Dominowały tu odprawy cudzoziemców, które stanowiły 85,5% odpraw na tym odcinku granicy (80,9% w I półroczu ub. roku). W ruchu granicznym z Rosją odprawiono 0,6 mln osób, w tym 49,8% stanowili obywatele polscy (60,2% w I półroczu ub. roku).

W I półroczu br. na **granicy morskiej**, w ruchu pomiędzy portami polskimi a portami na terenie państw spoza strefy Schengen, odprawiono prawie 48,5 tys. osób, w porównaniu do prawie 90 tys. w analogicznym okresie ub. roku. W tym samym okresie liczba odpraw osób **odlatujących i przylatujących na polskie lotniska** w ruchu pomiędzy Polską a krajami spoza strefy Schengen wyniosła 4,0 mln, w tym 2,2 mln w II kwartale br. (spadek o 19,2% w porównaniu z II kwartałem 2008 r.).

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3	1422,9	1404,4	1376,6	1352,3	1398,5	1473,8
	b	1634,4	1718,8	1758,8	1719,9	1683,4	1658,7						
Stopa bezrobocia ¹ (w %)	a	11,5	11,3	10,9	10,3	9,8	9,4	9,2	9,1	8,9	8,8	9,1	9,5
	b	10,5	10,9	11,2	11,0	10,8	10,7						
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5339	5363	5376	5382	5383	5383	5392	5391	5395	5397	5386	5353
	b	5374	5352	5325	5309	5292	5280						
Produkcja sprzedana przemysłu ² :													
poprzedni miesiąc=100	a	104,4	101,5	100,7	104,1	90,9	105,2	97,3	91,2	116,6	101,9	86,9	96,9
	b	93,7	102,4	115,6	93,1	98,2	106,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	110,5	114,7	100,7	114,4	101,4	106,5	104,8	95,6	105,5	98,0	89,4	94,4
	b	84,7	85,4	98,1	87,8	94,8	95,7						
Produkcja budowlano-montażowa ²													
poprzedni miesiąc=100	a	36,0	123,6	115,8	112,8	107,9	115,9	95,8	98,9	111,4	110,8	79,9	150,1
	b	37,9	117,2	115,1	112,0	107,7	116,3						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,6	121,3	116,8	120,9	115,9	119,4	113,4	102,9	109,6	105,6	100,4	102,0
	b	107,4	101,9	101,2	100,5	100,3	100,6						
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	14640	25617	35415	49132	58856	69283	83913	95097	107484	123276	135312	165189
	b	22091	31826	41463	53506	63659	76018						
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	b	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	b	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5						
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9	102,8	102,4	102,8	103,2	103,4	103,3
	b	100,5	101,3	102,0	102,7	103,2	103,4						
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	101,3	100,5	100,2	99,8	100,8	100,3	99,8	100,1	100,4	100,0	99,8	99,6
	b	102,3	102,6	100,0	99,1	99,7	100,6						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,5	102,8	102,5	101,9	102,4	102,2	101,7	101,4	102,0	102,4	102,2	102,7
	b	103,6	105,7	105,5	104,8	103,7	104,0						
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej													
poprzedni miesiąc=100	a	100,3	100,4	100,4	100,5	100,3	100,3	100,3	100,2	100,1	100,1	100,0	99,9
	b	99,9	99,8	99,9	99,9	99,8	99,9						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,4	107,0	106,5	106,0	105,2	104,7	104,3	104,0	103,7	103,4	103,2	102,9
	b	102,4	101,8	101,3	100,7	100,3	99,9						

¹ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ² Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2005 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	a	2975,54	3040,46	3152,96	3144,87	3076,14	3222,47	3234,96	3172,54	3176,84	3247,77	3326,94	3428,01
	b	3215,75	3195,56	3332,65	3294,76	3193,90	3287,88						
poprzedni miesiąc=100	a	91,7	102,2	103,7	99,7	97,8	104,8	100,4	98,1	100,1	102,2	102,4	103,0
	b	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	111,7	113,2	110,5	112,9	110,8	112,3	111,8	109,9	111,2	110,1	107,6	105,6
	b	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2005=100	a	112,1	114,1	117,9	117,2	113,7	118,8	119,3	117,5	117,3	119,4	122,0	125,8
	b	117,5	115,9	120,1	117,9	113,8	116,9						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ² – od początku roku (w %).....	a	.	.	5,9	.	.	6,0	.	.	5,7	.	.	4,2
	b			3,0	.	.	.						
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³ – od początku roku (w %)	a	.	.	4,6	.	.	4,8	.	.	4,5	.	.	3,3
	b			2,2	.	.	.						
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3380,7	-2744,7	-317,4	-4224,6	-11485,3	-14972,8	-24346,2
	b	2918,0	-5250,9	-11219,8	-15306,1	-16356,7	-16656,4						
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94	206,74	219,26	234,97	269,80	292,09	297,15
	b	317,17	363,14	354,12	334,80	323,37	321,46						
100 euro	a	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60	326,00	328,84	337,12	358,55	372,07	401,77
	b	421,81	464,42	462,37	441,93	441,05	450,81						
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł													
eksport	a	33458,3	35209,8	34093,1	37305,5	32507,8	33997,3	33573,4	29831,8	36303,9	36816,3	31235,2	25020,9
	b	29421,9	33476,6	37424,1	32887,9	31094,5	.						
import	a	38909,5	41068,7	41731,8	43872,2	39472,3	41912,2	41231,6	36833,9	43281,7	44645,5	39285,1	33588,3
	b	33255,4	36042,1	40282,6	35685,0	33185,2	.						
saldo	a	-5451,2	-5858,9	-7638,7	-6566,7	-6964,5	-7914,9	-7658,2	-7002,1	-6977,8	-7829,2	-8049,9	-8567,4
	b	-3833,5	-2565,5	-2858,5	-2797,1	-2090,7	.						

¹ Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne. ² Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Dane tymczasowe.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2008	Grudzień roku poprzedniego=100					
VI	102,9	112,8	101,5	109,4	108,6	102,2
2009						
VI	104,3	115,9	102,4	110,2	105,3	99,2
2008	Miesiąc poprzedni=100					
I	101,3	109,4	100,6	102,3	104,0	100,3
II	100,5	102,0	100,2	102,3	100,7	100,4
III	100,2	101,2	100,1	100,1	100,9	100,4
IV	99,8	100,6	99,6	101,0	101,4	100,5
V	100,8	99,0	100,6	103,3	101,8	100,3
VI	100,3	100,3	100,4	100,1	99,6	100,3
VII	99,8	102,9	99,5	100,2	99,4	100,3
VIII	100,1	100,4	100,1	100,2	99,2	100,2
IX	100,4	99,9	100,5	100,5	99,2	100,1
X	100,0	98,0	100,1	100,0	98,9	100,1
XI	99,8	98,0	99,5	102,7	99,8	100,0
XII	99,6	99,2	99,6	100,1	100,2	99,9
2009						
I	102,3	105,9	100,7	109,8	102,1	99,9
II	102,6	103,4	102,6	102,1	101,1	99,8
III	100,0	102,4	99,9	99,6	100,3	99,9
IV	99,1	101,8	98,8	100,3	100,8	99,9
V	99,7	99,3	99,6	100,1	100,7	99,8
VI	100,6	102,3	100,8	98,3	100,2	99,9
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I	102,5	112,2	101,7	102,9	109,0	107,4
II	102,8	114,4	101,6	105,2	109,2	107,0
III	102,5	113,9	101,3	105,2	108,3	106,5
IV	101,9	109,6	100,7	106,2	109,2	106,0
V	102,4	108,9	100,9	109,6	111,5	105,2
VI	102,2	109,0	100,7	109,6	111,1	104,7
VII	101,7	110,1	100,1	109,7	109,0	104,3
VIII	101,4	111,4	99,7	109,9	107,1	104,0
IX	102,0	111,7	100,3	110,4	106,2	103,7
X	102,4	108,2	101,0	110,4	105,1	103,4
XI	102,2	110,1	100,4	113,3	104,7	103,2
XII	102,7	110,9	100,9	113,4	105,1	102,9
2009						
I	103,6	107,4	101,0	121,6	103,1	102,4
II	105,7	108,9	103,4	121,4	103,5	101,8
III	105,5	110,1	103,2	120,9	102,9	101,3
IV	104,8	111,4	102,3	120,1	102,4	100,7
V	103,7	111,8	101,3	116,3	101,3	100,3
VI	104,0	114,0	101,7	114,3	101,9	99,9
I-III	105,0	108,8	102,5	121,3	103,2	101,8
IV-VI	104,2	112,4	101,8	116,9	101,8	100,3
I-VI	104,6	110,6	102,2	119,1	102,5	101,1
2008						
I-III	102,6	113,5	101,5	104,4	108,8	107,0
IV-VI	102,1	109,1	100,7	108,3	110,4	105,3
VII-IX	101,7	111,0	100,0	109,9	107,2	104,0
X-XII	102,4	109,6	100,7	112,2	104,8	103,2
I-VI	102,4	111,3	101,1	106,4	109,7	106,1

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2008	Grudzień roku poprzedniego=100										
VI	102,9	103,0	102,0	95,7	105,8	102,2	103,0	100,6	101,7	101,1	103,7
2009											
VI	103,4	104,8	104,4	94,5	104,0	102,2	107,1	100,0	103,0	100,4	102,6
2008	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
VI	100,2	99,4	100,7	99,7	100,3	100,3	102,0	100,4	101,0	100,1	100,7
VII	100,0	98,9	101,1	98,3	100,4	100,2	100,5	100,1	100,8	100,1	100,6
VIII	99,6	98,4	101,8	98,2	100,3	100,1	99,2	99,7	99,5	100,4	100,4
IX	100,3	100,6	101,2	101,4	100,6	100,2	98,5	100,0	99,6	101,4	100,5
X	100,4	100,8	100,7	100,3	100,9	100,1	99,0	100,0	99,7	101,1	100,4
XI	100,2	100,7	100,7	99,9	100,8	100,1	97,3	99,9	99,9	100,1	100,2
XII	99,9	100,8	100,4	99,4	100,1	100,2	95,7	99,9	100,4	100,1	100,3
2009											
I	100,5	101,1	100,5	96,5	101,8	100,6	97,5	100,0	100,2	100,4	100,4
II	100,9	100,6	100,7	98,2	101,6	100,5	103,2	100,0	100,5	100,1	100,4
III	100,7	101,9	101,0	100,3	100,1	100,2	100,6	100,0	100,5	100,2	100,4
IV	100,7	101,6	100,8	99,9	100,2	100,3	101,4	100,0	100,4	100,1	100,4
V	100,5	100,7	100,5	100,0	100,2	100,3	101,2	100,0	100,4	100,0	100,5
VI	100,2	98,9	100,9	99,5	100,0	100,3	103,0	100,0	101,1	99,6	100,5
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
VI	104,6	107,6	105,8	93,4	107,5	103,6	104,7	98,7	99,1	103,2	106,3
VII	104,8	107,8	105,6	92,9	107,8	103,6	105,0	98,8	99,4	103,1	106,6
VIII	104,8	106,9	106,4	92,4	108,0	103,5	104,3	100,7	101,4	103,5	106,8
IX	104,5	105,1	107,1	93,8	108,4	103,5	102,6	100,7	101,4	104,2	106,7
X	104,2	104,0	107,5	93,8	108,8	103,4	101,6	100,7	101,6	104,2	106,7
XI	103,7	102,9	108,1	93,6	109,4	103,5	97,6	100,7	101,7	104,1	106,3
XII	103,3	103,2	108,2	93,2	109,3	103,0	93,2	100,2	101,6	104,2	106,4
2009											
I	102,8	103,1	107,8	92,8	109,1	103,2	91,2	99,8	100,2	104,0	106,1
II	103,3	103,4	108,3	92,7	109,0	103,3	94,3	100,0	101,2	104,0	105,9
III	103,6	104,8	109,2	92,1	108,7	103,1	94,1	100,0	101,8	104,1	105,7
IV	104,0	105,6	109,8	92,1	108,7	103,1	95,3	100,0	102,2	104,0	105,5
V	103,6	105,2	110,0	92,1	107,6	103,0	95,5	100,0	102,4	104,1	105,4
VI	103,5	104,7	110,2	91,9	107,3	103,0	96,6	99,5	102,4	103,6	105,2
I-III	103,3	103,8	108,4	92,5	108,9	103,2	93,2	99,9	101,1	104,0	105,9
IV-VI	103,7	105,2	110,0	92,0	107,9	103,0	95,8	99,8	102,3	103,9	105,3
I-VI	103,5	104,5	109,2	92,3	108,4	103,1	94,5	99,9	101,7	104,0	105,6
2008											
I-III	104,1	107,4	105,6	92,5	105,9	103,2	106,9	98,4	98,0	103,1	105,2
IV-VI	104,3	107,1	105,9	93,5	107,1	103,4	104,2	98,5	98,4	103,2	106,0
VII-IX	104,7	106,6	106,4	93,1	108,0	103,5	104,0	100,0	100,7	103,6	106,7
X-XII	103,8	103,4	107,9	93,5	109,2	103,3	97,5	100,5	101,7	104,2	106,4
I-VI	104,2	107,3	105,7	93,0	106,5	103,3	105,5	98,4	98,2	103,2	105,6

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^c			Nowe zamówienia w przemyśle			
	2008	2008	2009	eksport	import	saldo	V 2008	2009		VI 2008	2009		V 2008	2009		V 2008	2009		
		IV kw. ^b	I kw. ^b	I-IV 2009		I-IV 2008		IV	V		V	VI		IV	V		IV	V	
		zmiana w % w ujęciu rocznym			w mld euro			w %			zmiana w % w ujęciu rocznym								
UE-27	0,9	-1,6	-4,7	6,8	8,7	8,9	4,2	0,8	0,6	-0,6	-18,8	-16,1	-4,0	-34,8	.
Strefa euro - 16	0,7	-1,7	-4,9	7,4	9,3	9,5	4,0	0,0	-0,1	-0,8	-20,5	-17,1	-4,8	-35,3	.
Austria	2,0	0,4	-2,7	-25	-20	-1,7	0,3	3,6	4,3	4,3	4,0	0,1	-0,3	2,8	-14,0	.	-3,6	.	.
Belgia	1,1	-1,0	-3,1	-22	-22	3,2	3,6	6,6	8,2	8,2	5,8	-0,2	-1,0	-0,2	-20,6	.	-5,4	-32,4	.
Bułgaria	6,0	.	.	-30	-33	-1,9	-3,0	5,8	6,5	6,5	14,7	3,0	2,6	7,2	-18,8	-21,0	7,7	-31,6	-33,3
Cypr	3,7	2,7	1,5	-19	-20	-1,5	-1,9	3,5	5,1	5,3	5,2	0,5	0,1	5,1	-12,0
Dania	-1,2	-3,7	-4,3	-18	-17	0,9	1,1	3,1	5,5	5,7	4,2	1,1	0,9	5,0	-15,2	-17,1	27,6	-34,3	-27,4
Estonia	-3,6	-10,0	-14,7	-29	-36	-0,4	-0,9	3,9	14,0	15,6	11,5	0,3	-0,5	-4,8	-34,5	-29,9	8,5	-44,1	-39,8
Finlandia	1,0	-2,6	-6,0	-35	-34	0,6	1,5	6,3	8,0	8,3	4,3	1,5	1,6	5,0	-21,3	-23,2	-24,2	-40,2	-39,6
Francja	0,4	-1,7	-3,2	-23	-20	-20,3	-19,4	7,6	9,1	9,3	4,0	-0,3	.	-3,1	-19,9	-13,8	-7,1	-30,9	-22,7
Grecja	2,9	2,4	0,3	-17	-23	-9,5	-12,9	7,5	.	.	4,9	0,7	0,7	-6,7	-12,8	-7,4	7,0	-34,3	-38,0
Hiszpania	1,2	-0,7	-3,0	-22	-31	-17,5	-34,2	10,5	18,0	18,7	5,1	-0,9	-1,0	-6,5	-19,4	-20,5	-6,8	-35,0	-32,2
Irlandia	-2,3	-8,0	-8,4	1	-21	12,7	8,3	5,5	11,1	11,7	3,9	-1,7	-2,2	6,6	4,7	-4,1	5,7	13,1	-9,3
Litwa	3,0	-1,3	-11,8	-29	-44	-0,4	-2,0	4,7	12,9	14,3	12,7	4,9	3,9	9,0	-24,7	-18,5	17,2	-39,4	-38,5
Luksemburg	-0,9	-5,0	-5,4	-8	-12	-1,0	-1,4	4,8	6,3	6,4	5,3	-0,9	-1,0	-1,2	-25,1	-22,9	4,9	-31,6	.
Łotwa	-4,6	-10,7	-18,6	-27	-38	-0,7	-1,5	6,1	15,3	16,3	17,5	4,4	3,1	-3,3	-17,0	-19,3	20,1	-22,1	-31,1
Malta	2,5	-0,3	-2,4	-29	-20	-0,4	-0,4	6,0	7,0	7,1	4,4	3,4	2,8
Niderlandy	2,1	-0,9	-4,2	-22	-21	11,6	15,5	2,8	3,2	3,2	2,3	1,5	1,4	2,8	-17,6	-10,5	-7,0	-39,0	-27,6
Niemcy	1,3	-1,8	-6,9	-23	-17	36,8	69,1	7,4	7,7	7,7	3,4	0,0	0,0	1,5	-22,3	-17,9	2,0	-39,3	-32,2
P o l s k a	4,9	2,6	1,9	-25	-31	-2,7	-7,2	7,2	8,1	8,1	4,3	4,2	4,2	1,4	-6,6	-5,1	4,2	-20,3	-15,4
Portugalia	-0,0	-2,0	-3,7	-27	-28	-5,3	-7,5	7,6	9,3	9,3	3,4	-1,2	-1,6	-8,1	-11,0	-8,1	-14,1	-35,1	-24,1
Republika Czeska	3,2	-0,1	-3,4	-25	-27	1,8	1,8	4,3	6,0	6,1	6,6	0,9	0,8	2,4	-19,2	.	5,8	-26,7	-27,8
Rumunia	7,1	.	.	-20	-36	-2,9	-7,3	5,7	.	.	8,7	5,9	5,9	7,5	-8,1	-8,2	20,3	-24,4	-19,1
Słowacja	6,4	2,4	-6,2	-21	-24	0,1	-0,6	9,7	10,8	11,1	4,3	1,1	0,7	7,6	-24,7	-23,9	2,8	-38,4	-33,4
Słowenia	3,5	-0,9	-9,0	-23	-27	0,0	-0,4	4,4	5,7	5,9	6,8	0,5	0,2	1,5	-25,1	-19,9	-15,2	-38,1	-36,4
Szwecja	-0,2	-5,1	-6,4	-32	-31	3,1	4,8	5,6	8,5	8,9	4,0	1,7	1,6	-0,1	-21,1	-21,6	-5,9	-33,1	-32,4
Węgry	0,6	-2,2	-5,4	-27	-30	1,1	0,3	7,7	10,0	10,2	6,6	3,8	3,7	6,6	-25,2	.	-10,4	-27,7	-29,2
Wielka Brytania	0,7	-1,8	-4,9	-24	-24	-31,2	-41,6	5,3	7,5	.	3,8	2,2	1,8	-2,5	-12,0	-12,1	-5,8	-39,1	-11,3
Włochy	-1,0	-3,0	-6,0	-24	-24	-4,7	-6,1	6,8	.	.	4,0	0,8	0,6	-2,6	-24,3	-19,8	-4,0	-33,8	-32,2

^a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi.

Źródło: Eurostat – stan na 22.07.2009 r., GUS